

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Звіт ректора 2016

ЩОРІЧНИЙ ЗВІТ
РЕКТОРА
ЧЕРНІВЕЦЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
імені ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА

проф. СТЕПАНА МЕЛЬНИЧУКА

про пророблену ним особисто та
усім колективом університету роботу
перед делегатами конференції
трудового колективу Університету

за
2016
рік

ЗМІСТ

Розділ 1. ОСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ	4
1.1. Вступна кампанія	4
1.2. Контингент студентів	9
1.3. Ліцензування й акредитація	12
1.4. Методичне забезпечення	15
1.5. Моніторинг якості підготовки фахівців	15
Розділ 2. НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ	16
2.1. Науково-дослідна робота	16
2.2. Докторантура й аспірантура	17
2.3. Спеціалізовані вчені ради	18
2.4. Наукові центри	19
2.5. Наукова бібліотека	21
2.6. Ботанічний сад	21
Розділ 3. МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ	23
3.1. Загальна інформація	23
3.2. Участь у європейських проектах	23
3.2.1. Проекти програми «Еразмус Мундус»	23
3.2.2. Проекти програми TEMPUS	24
3.3. Програми «Еразмус+»	24
3.4. Мобільність студентів, академічного й адміністративного персоналу	25
3.5. Співпраця із європейськими фондами	26
3.6. Програми подвійного диплома	26
3.7. Літні школи та культурні заходи	27
Розділ 4. КАДРИ	29
Розділ 5. ДІЯЛЬНІСТЬ У ГУМАНІТАРНІЙ СФЕРІ	30
Розділ 6. ФІНАНСОВА ДІЯЛЬНІСТЬ	35
Розділ 7. ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ	38
Розділ 8. ОСОБИСТА РОБОТА РЕКТОРА	39
Розділ 9. ЗАВДАННЯ ЧНУ НА КАЛЕНДАРНИЙ РІК ДЛЯ ДОСЯГНЕННЯ СТРАТЕГІЧНИХ ЦІЛЕЙ	40

Шановні колеги!

У 2016 році у житті Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича відбулося багато значних подій.

Так, цього року прийнятий новий Статут, над яким кілька місяців працювала статутна комісія на чолі із проф. Олегом Ангельським. Прийнятий у квітні 2016 р. на конференції трудового колективу Статут 23 листопада 2016 р. затверджений міністром освіти і науки України.

В університеті сформована Наглядова рада. Її склад затверджений на засіданні вченої ради. Це – Микола Федорук, Михайло Романів, Олексій Каспрук, Богдан Гдичинський, Стелла Станкевич, Євген Маховиков, Євген Скулиш. Головою ради обраний народний депутат, колишній багаторічний мер Чернівців Микола Федорук.

Знаковою подією стало введення в експлуатацію нового 8-го корпусу університету, що за теперішніх економічних умов в Україні –

безпрецедентна подія. У новому корпусі оселився факультет педагогіки, психології та соціальної роботи, в ньому ж зібрані і всі комп'ютерні кафедри Інституту фізико-технічних і комп'ютерних наук. Також розширив свої площі і факультет архітектури, будівництва та декоративно-прикладного мистецтва.

Хочу подякувати всьому колективу університету за розуміння, з яким він сприймав проблеми, пов'язані з будівництвом.

Не менш приємною подією стало і відкриття найбільшого на Буковині комплексного спортивного майданчика зі штучним покриттям у студмістечку ЧНУ.

У цьому році також завершилася процедура реорганізації Буковинського державного фінансово-економічного університету шляхом приєднання його до ЧНУ, що дало змогу здійснити конкретні кроки з оптимізації системи вищої освіти на Буковині.

Переконаний, що наступного року знакових подій буде більше, а наша Alma Mater буде гідно представлена серед вищих навчальних закладів України та світу.

Стратегічно важливим інструментом та ресурсом у досягненні задекларованих цілей ЧНУ є щорічний звіт його ректора про виконану ним особисто та усім колективом університету роботу перед делегатами конференції трудового колективу університету. Пропоную його вашій увазі.

Ректор

Handwritten signature of Stepan Melnychuk.

проф. Степан МЕЛЬНИЧУК

15 грудня 2016 р.

Розділ 1 ОСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ

1.1. Вступна кампанія

Умови прийому до ВНЗ України в 2016 році затверджено наказом Міністерства освіти і науки України 15 жовтня 2015 року № 1085 та зареєстровано у Міністерстві юстиції 4 листопада 2015 року, № 1351/27796. Правила прийому до ЧНУ у 2016 році створено на основі вищезазначених Умов і схвалено вченою радою університету 30 листопада 2015 року (протокол № 11). Наказом МОНУ від 2 липня 2016 року, № 755 та від 6 червня 2016 року № 622 затверджено зміни до Умов прийому, що змусило внести відповідні зміни до Правил прийому.

Позитивним вважаю те, що, як і в попередні роки, наш університет потрапив до десятка (8-е місце) вишів за кількістю поданих заяв, а також – за абсолютним збільшенням державного замовлення.

У цьому заслуга не тільки нас, тут присутніх, але й багатьох тих, хто десятиріччями невтомною працею створював імідж університету в Україні, і не тільки. Тому, якщо йдеться про чільне місце в тому чи іншому сучасному рейтингу, яких нині предостатньо та які визначено за різною методологією, то варто пам'ятати, що теперішній стан ВНЗ – це не тільки наші з вами, але й значною мірою досягнення попередників. Нинішні здобутки і недоліки також суттєво впливатимуть на рейтинг вишу через 10–20 років.

Таблиця 1
Кількість поданих заяв

Рік	Усього заяв (тис.)	Електронні (тис.)
2012	20,0	4,0
2013	24,4	8,6
2014	28,8	13,8
2015	24,9	13,6
2016	35,4	24,9

Найбільше заяв на всі ОКР подано на такі факультети / інститути:

- факультет іноземних мов – 4564;
- Інститут фізико-технічних та комп'ютерних наук – 4304;
- факультет педагогіки, психології та соціальної роботи – 4722;
- факультет історії, політології та міжнародних відносин – 3977;
- економічний факультет – 3662.

Найбільше заяв на ОКР бакалавра подано на такі факультети / інститути:

- факультет іноземних мов – 4076;
- факультет історії, політології та міжнародних відносин – 3621;
- факультет педагогіки, психології та соціальної роботи – 3573;
- Інститут фізико-технічних та комп'ютерних наук – 3364;
- економічний факультет – 2929.

Найбільше заяв на денну форму навчання за ОКР бакалавра подано на:

- право – 1819;
- філологію (англійсько-український переклад) – 1355;
- міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії – 1146;
- філологію (англійська мова та література) – 1042;
- туризм (міжнародний туризм) – 967;
- психологію – 693;
- філологію (українська мова та література) – 654;
- біологію – 622;
- інженерію програмного забезпечення – 482;
- менеджмент (менеджмент організацій і адміністрування) – 397.

Уперше здійснено набір за спеціальностями:

- Середня освіта (біологія);
- Середня освіта (хімія);
- Середня освіта (технологічна освіта);

- Середня освіта (інформатика);
- Середня освіта (фізика);
- Середня освіта (географія);
- Середня освіта (англійська мова та література);
- Середня освіта (німецька мова та література);
- Середня освіта (французька мова та література);
- Середня освіта (математика);
- Середня освіта (музичне мистецтво);
- Середня освіта (фізичне виховання);
- Середня освіта (українська мова та література);
- Середня освіта (румунська мова та література);
- Комп'ютерні науки та інформаційні технології (комп'ютерний еколого-економічний моніторинг);
- Соціальна робота (управління соціальними процесами в громаді).

Таблиця 2
За держзамовленням

ОКР (ступінь)	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Молодший спеціаліст	55	64	66	85	98	300
Бакалавр	1157	1399	1363	1463	1213	1206*
Спеціаліст	1007	850	769	714	430	447
Магістр	344	376	399	446	438	726
Усього	2563	2689	2597	2708	2179	2679

Зірочка в графі "бакалавр" у таблиці 2 враховує специфіку державного замовлення: 199 бюджетних місць було доведено університету на скорочену форму навчання, 294 – на повну (всі середні освіти, журналістика, професійна освіта, фізична реабілітація, дошкільна освіта, початкова освіта, фізична культура і спорт, архітектура та містобудування), а решту місць бакалавра денної форми повного терміну абітурієнти виборювали у відкритому всеукраїнському конкурсі. Для цього відкритого конкурсу за кожною зі спеціальностей в Україні виділено певну кількість місць.

Таблиця 3

Обсяг місць державного замовлення для вищих навчальних закладів, що перебувають у сфері управління Міністерства освіти і науки України зі спеціальностей (спеціалізацій), з яких розміщення державного замовлення у вищих навчальних закладах здійснюється після надання інформації про вступ до них осіб, які на конкурсних засадах отримали право на здобуття вищої освіти за кошти Державного бюджету України

№	Код	Найменування спеціальності (спеціальності та спеціалізації)	Загальна кількість місць державного замовлення для ВНЗ у сфері управління МОН
Підготовка бакалаврів на основі повної загальної середньої освіти			
1	031	Релігієзнавство	10
2	032	Історія та археологія	450
3	033	Філософія	160
4	034	Культурологія	116
5	035.01	Філологія. Українська мова та література	550
6	035.04	Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно)	1280
7	035.05	Філологія. Романські мови та літератури (переклад включно)	250
8	041	Богослов'я	
9	051	Економіка	1503
10	052	Політологія	190
11	053	Психологія	860
12	054	Соціологія	290
13	055	Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії	238
14	056	Міжнародні економічні відносини	275

15	071	Облік і оподаткування	923
16	072	Фінанси, банківська справа та страхування	1482
17	073	Менеджмент	1530
18	074	Публічне управління та адміністрування	100
19	075	Маркетинг	440
20	076	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	545
21	081	Право	2430
22	091	Біологія	640
23	101	Екологія	981
24	102	Хімія	450
25	103	Науки про Землю*	473
26	104	Фізика та астрономія	262
27	105	Прикладна фізика та наноматеріали	318
28	111	Математика	269
29	113	Прикладна математика	661
30	121	Інженерія програмного забезпечення	1282
31	122	Комп'ютерні науки та інформаційні технології	2988
32	123	Комп'ютерна інженерія	1671
33	124	Системний аналіз	377
34	141	Електроенергетика, електротехніка й електромеханіка	1367
35	152	Метрологія та інформаційно-вимірювальна техніка	262
36	153	Мікро- та наносистемна техніка	295
37	162	Біотехнології та біоінженерія	270
38	171	Електроніка	258
39	172	Телекомунікації та радіотехніка	1088
40	181	Харчові технології	860
41	186	Видавництво та поліграфія	160
42	192	Будівництво та цивільна інженерія	1433
43	193	Геодезія та землеустрій	586
44	231	Соціальна робота	660
45	242	Туризм	332

Такий підхід Міністерства освіти і науки України для виділення бюджетних місць загалом для нашого університету вдалий, оскільки, порівняно з минулим роком, на повний термін освітнього ступеня «бакалавр» у нас збільшено державне замовлення на 20,2 %.

Таблиця 4
Зарахування на ступінь «бакалавр»

Рік	Денна (бюджет)	Денна (контракт)	Заочна (бюджет)	Заочна (контракт)	Усього
2004	1354	801	242	1491	3861
2005	1412	1171	247	1831	4671
2006	1425	1166	236	1890	4717
2007	1408	1317	200	1268	4195
2008	1410	1453	181	1323	4367
2009	1311	1491	126	1434	4362
2010	1325	1227	147	1171	3870
2011	1089	1020	96	1006	3211
2012	1295	937	125	852	3209
2013	1261	1243	115	988	3607
2014	1340	1396	122	988	3846
2015	1059	1527	57	623	3256
2016	1012	1519	28	712	3271

Як впливає із цієї таблиці, нинішнього року загалом у ЧНУ повторено торішні показники, хоча у розрізі спеціальностей є певні розбіжності.

Таблиця 5
Зарахування на ОКР спеціаліста

Рік	Денна (бюджет)	Денна (контракт)	Заочна (бюджет)	Заочна (контракт)	Усього
2004	847	204	69	1746	2866
2005	801	221	52	1417	2451
2006	795	212	200	1227	2454
2007	831	168	200	1268	2567
2008	720	241	163	1556	2680
2009	685	368	142	1588	2783
2010	695	368	157	1529	2749
2011	757	331	126	1268	2482
2012	741	199	76	981	1997
2013	707	325	62	905	1999
2014	632	255	74	595	1556
2015	390	206	20	647	1263
2016	358	155	28	656	1197

У 2014 році ЧНУ не виконав держзамовлення на ОКР «спеціаліст» на 51 місце, у 2015 – на 20, а нинішнього року – на 61. Принагідно зауважу, що у 2016 році прийом на ОКР «спеціаліст» був останнім, а уже з 2017-го цей рівень його в Україні скасовують (у Законі України «Про вищу освіту» освітнього рівня «спеціаліст» немає).

Таблиця 6
Зарахування на ступінь магістра

Рік	Денна (бюджет)	Денна (контракт)	Заочна (бюджет)	Заочна (контракт)	Усього
2004	270	129	7	91	427
2005	305	76	6	202	589
2006	346	174	45	356	921
2007	325	217	67	412	1021
2008	405	280	52	420	1157
2009	417	389	73	475	1353
2010	483	295	97	427	1302
2011	377	379	49	531	1336
2012	406	364	42	517	1329
2013	347	454	52	453	1306
2014	391	409	55	438	1293
2015	399	461	39	406	1305
2016	624	475	108	470	1677

Потрібно зазначити, що наш університет серед 9 інших вишів України взяв участь у експерименті щодо вступу до магістратури за спеціальністю «Право» за технологіями ЗНО.

Таблиця 7
Усі зарахування

Рік								
Форма навчання	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Денна	4661	4393	3953	3942	4337	4423	4042	4143
Заочна	3838	3528	3076	2593	2575	2272	1792	2002
Усього	8499	7921	7029	6535	6912	6695	5834	6145

Абсолютне збільшення, ніж торік, зарахованих до ЧНУ нинішнього року на 311 студентів, не повинно нас вводити в оману, адже сюди включено й тих, хто зарахований до 3-го курсу скороченої форми та 5-го курсу і планував навчатися в БДФЕУ (на новостворений факультет вступило 280 студентів і опосередковано на інші факультети – на неекономічні спеціальності).

У зв'язку із приєднанням до нашого коледжу ЧНУ коледжу БДФЕУ, до наших 110 місць державного замовлення додалось ще 190 – державного замовлення для коледжу БДФЕУ. Тобто всього ми отримали 300 бюджетних місць. Згідно з основним першим наказом про зарахування не заповнено 4 місця на спеціальності «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», 6 – на «Облік і оподаткування» і 61 – на «Фінанси, банківська справа та страхування». Після перерозподілу бюджетних вакантних місць на інші спеціальності показник із сумарних 71 незаповненого місця вдалося знизити до 47.

Таблиця 8
Зарахування до коледжу

Форма оплати	Рік											
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Бюджет	36	56	48	55	50	55	63	64	66	85	85	253
Контракт	69	67	74	139	64	163	100	73	71	102	98	92
Усього	105	123	122	194	114	218	163	137	137	187	184	345

Таблиця 9
Особливості бакалаврів

Категорія студентів	Денна форма			Заочна форма			Усього		
	ДЗ	ПЛ	Разом	ДЗ	ПЛ	Разом	ДЗ	ПЛ	Разом
Медалісти	228	56	284	1	25	26	239	81	310
Призери IV етапу всеукраїнських олімпіад	1	0	1	0	0	0	1	0	1
Призери III етапу конкурсів-захистів МАН України	1	0	1	0	0	0	1	0	1
Сироти	13	18	31	0	4	4	13	22	35
Інваліди	4	6	10	0	9	9	4	15	19
Складали тести в університеті:									
усього	1	2	3	0	0	0	1	2	3
Звільнені з військової служби в 2015 році (тестування)	0	1	1	0	0	0	0	1	1
Звільнені від складання ЗНО (співбесіда)	1	1	2	0	0	0	1	1	2
Високий рейтинговий бал:									
>190	1	0	1	0	0	0	1	0	1
180-190	44	1	45	0	4	4	44	5	49

Найвищий рейтинговий бал 190, 625

Понич Віта Віталіївна (науки про Землю (географія та гідрометеорологія))

Таблиця 10
Особливості спеціалістів

Категорія студентів	Денна форма			Заочна форма			Усього		
	ДЗ	ПЛ	Разом	ДЗ	ПЛ	Разом	ДЗ	ПЛ	Разом
Дипломи із відзнакою	12	1	13	1	21	22	13	22	35
Сироти	2	3	5	0	2	2	2	5	7
Інваліди	5	1	6	1	5	6	6	6	12

Таблиця 11
Особливості магістрів

Категорія студентів	Денна форма			Заочна форма			Усього		
	ДЗ	ПЛ	Разом	ДЗ	ПЛ	Разом	ДЗ	ПЛ	Разом
Дипломи із відзнакою	140	1	141	13	15	28	153	16	169
Сироти	1	2	3	0	1	1	1	3	4
Інваліди	4	3	7	0	7	7	4	10	14

Таблиця 12
Зарахування 2016 року

ОКР (ступінь)	Денна форма			Заочна форма			Усього		
	чол.	жін.	разом	чол.	жін.	разом	чол.	жін.	разом
Бакалавр	1139	1392	2531	233	507	740	1372	1899	3271
Спеціаліст	268	245	513	213	471	684	481	716	1197
Магістр	546	553	1099	163	415	578	709	968	1677
Молодший спеціаліст	198	147	345	0	0	0	198	147	345
Разом	2151	2337	4488	609	1393	2002	2760	3730	6490

1.2. Контингент студентів

У Чернівецькому національному університеті ім. Ю. Федьковича здобувають освіту 16683 студенти, з них за денною формою навчання – 11728, заочною – 4955 осіб.

На місцях, фінансованих за рахунок коштів державного бюджету, навчається 6716 осіб, із них за денною формою навчання – 6102, заочною – 614. На умовах контракту навчається 9967 студентів, з яких за денною формою навчання – 5626, заочною – 4341.

Чисельність студентів, які здобувають вищу освіту за:

ОКР бакалавра – 12401;

спеціаліста – 1193;

магістра – 3089.

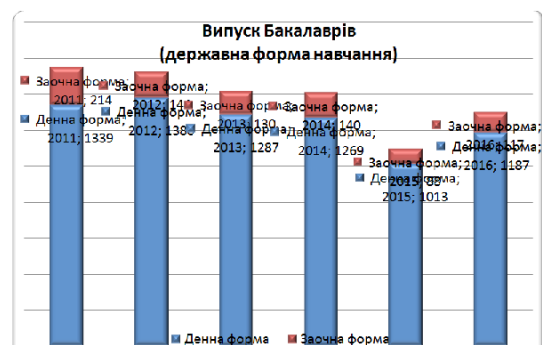
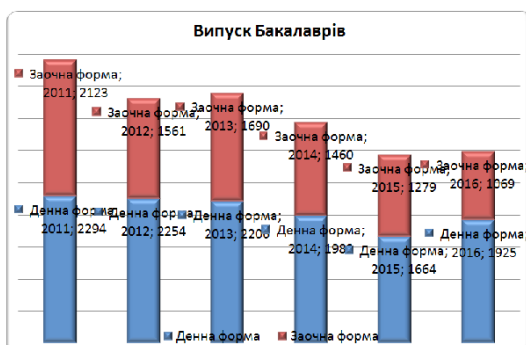
Університет має ліцензію на підготовку студентів із іноземних громадян, яких нині 51.

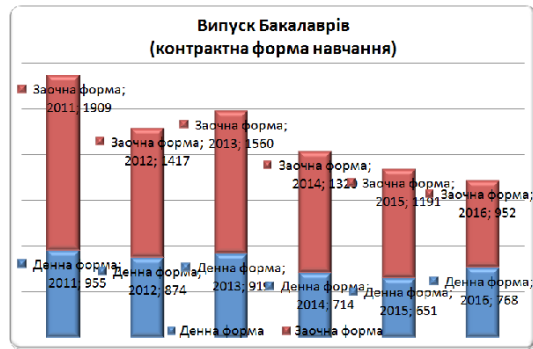
У 2015 році випущено 4191 студента, із них бакалаврів – 2994, спеціалістів – 1197. У 2016 році не випущено магістрів у зв'язку із терміном навчання в магістратурі 1,5 року. Серед випускників 1705 осіб навчалися за рахунок коштів державного бюджету та 2486 – на умовах контракту.

Нижчеподані таблиці ілюструють випуск фахівців у розрізі освітніх (освітньо-кваліфікаційних) рівнів, форм навчання, джерел фінансування та динаміку показника за останні роки.

Таблиця 13
Випуск студентів за ОР «бакалавр»

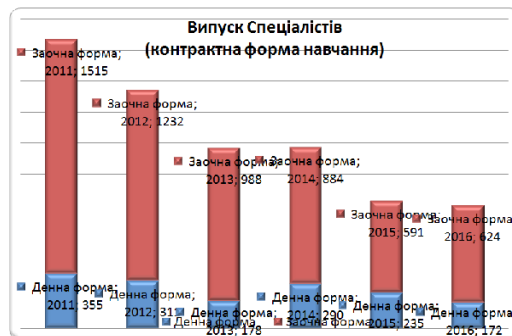
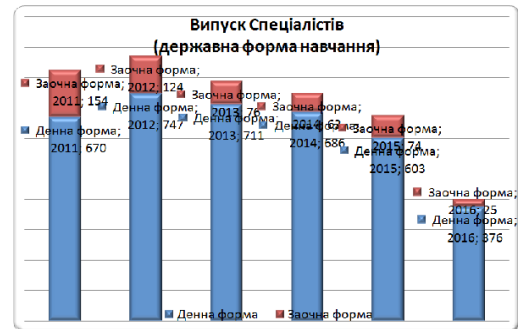
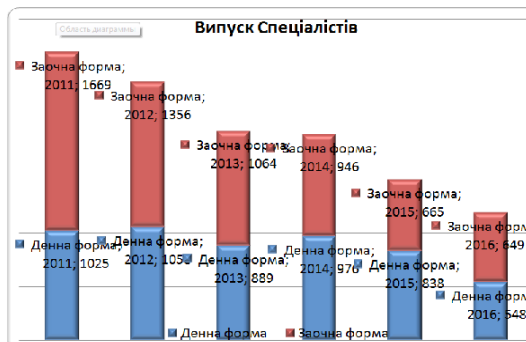
Бакалавр	Державне замовлення						Повна оплата						Разом					
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Денна форма	1339	1380	1287	1269	1013	1187	955	874	919	714	651	768	2294	2254	2206	1983	1664	1925
Заочна форма	214	144	130	140	88	117	1909	1417	1560	1320	1191	952	2123	1561	1690	1460	1279	1069
Усього	1553	1524	1417	1409	1101	1304	2864	2291	2479	2034	1842	1690	4417	3815	3896	3443	2943	2994

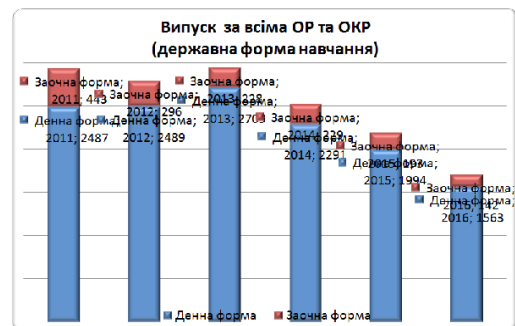
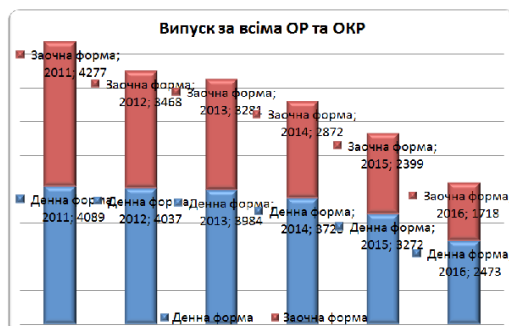
Таблиця 14
Випуск студентів за ОКР «спеціаліст»

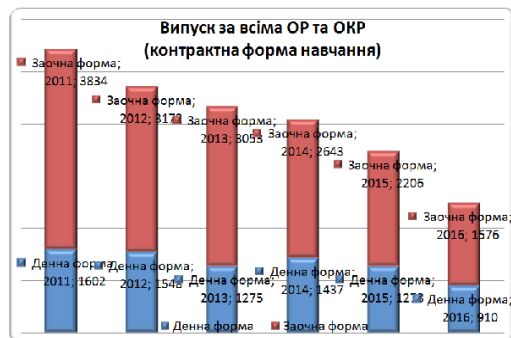
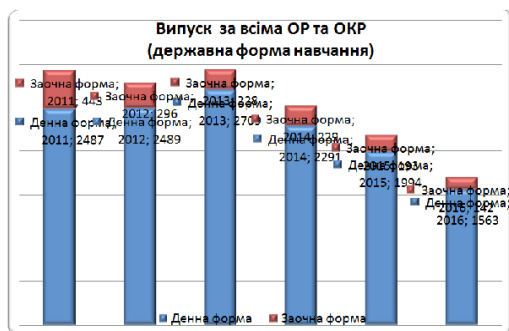
Спеціаліст	Державне замовлення						Повна оплата						Разом					
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Денна форма	670	747	711	686	603	376	355	311	178	290	235	172	1025	1058	889	976	838	548
Заочна форма	154	124	76	62	74	25	1515	1232	988	884	591	624	1669	1356	1064	946	665	649
Усього	824	871	787	748	677	401	1870	1543	1166	1174	826	796	2694	2414	1953	1922	1503	1197

Таблиця 15
Випуск студентів за всіма ОКР

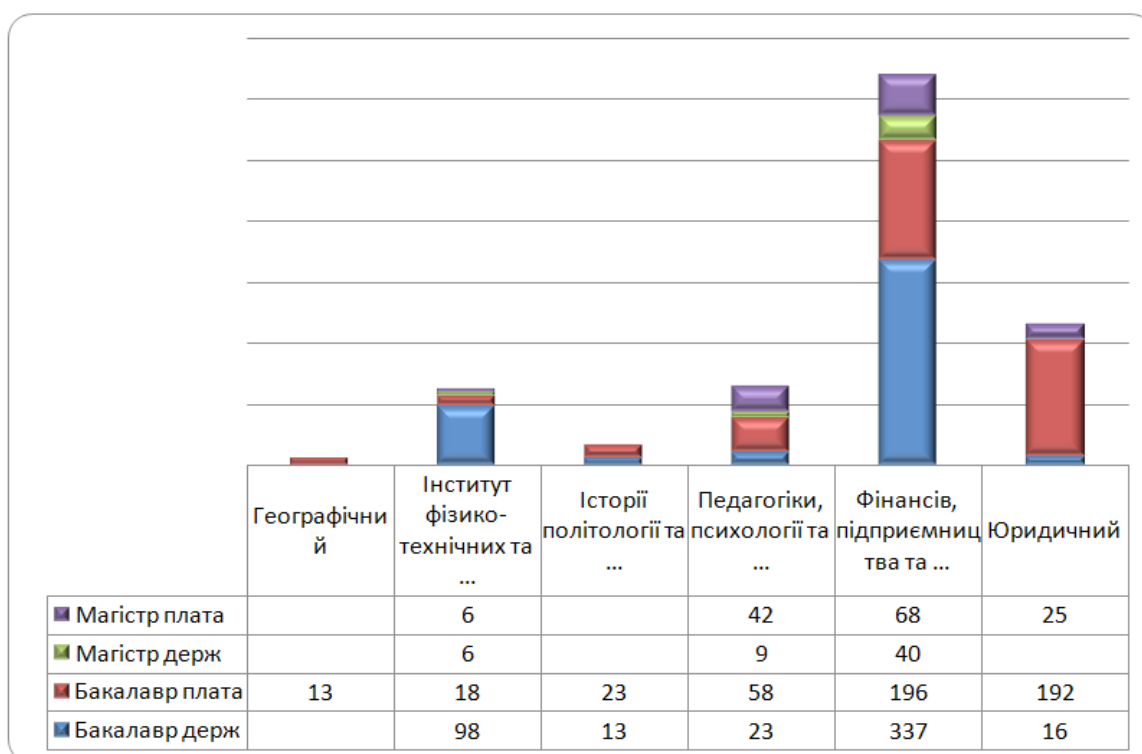
Загалом	Державне замовлення						Повна оплата						Разом					
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Денна форма	2487	2489	2709	2291	1994	1563	1602	1548	1275	1437	1278	910	4089	4037	3984	3728	3272	2473
Заочна форма	443	296	228	229	193	142	3834	3172	3053	2643	2206	1576	4277	3468	3281	2872	2399	1718
Усього	2930	2785	2619	2520	2187	1705	5436	4720	4499	4080	3484	2486	8366	7505	7118	6600	5671	4191

Зменшення загального випуску 2016 року пояснюється переходом підготовки за освітнім рівнем магістра на піврічну та дворічну підготовку.

У 2016 році до Чернівецького національного університету за розпорядженням Кабінету Міністрів України приєднали Буковинський державний фінансово-економічний університет. Студентів переведено на відповідні факультети.

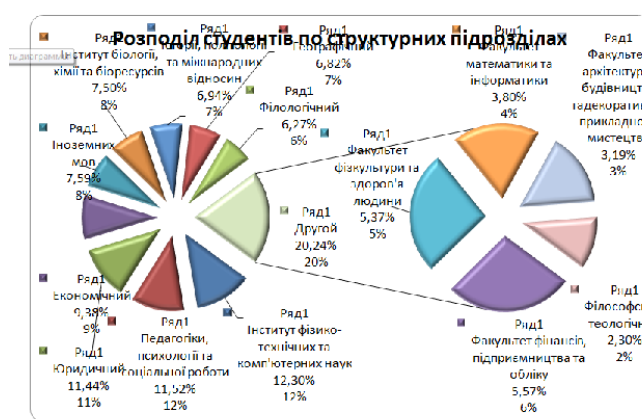
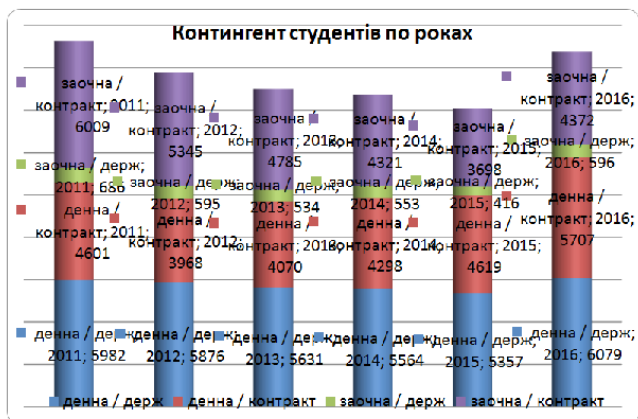

Окрім прийому та випуску, на показник кількості студентів впливає також рух контингенту. Як ілюструє таблиця 16, кількість студентів, відрхованих із університету з різних причин, значно переважає кількість тих, хто поповнив ряди студентства:

Таблиця 16

	Державне замовлення		Повна оплата		Разом	
	Присів	Відсів	Присів	Відсів	Присів	Відсів
Денна форма	0	131	40	205	40	336
Заочна форма	0	13	132	212	132	225
Усього	0	144	172	417	172	561

Більшість студентів відрховано у зв'язку із несплатою за навчання (119), за невиконання навчального плану (297), нескладання державної атестації (26). 92 особи вибули за власним бажанням.

Практичну підготовку студентів у Чернівецькому національному університеті здійснюють відповідно до навчальних планів напрямів підготовки (спеціальностей), програм практики (наскрізних і робочих), розроблених на всіх кафедрах для кожного напрямку (спеціальності) з урахуванням вимог кредитно-трансферної системи.

У весняному семестрі навчальні практики на 1-3 курсах (обчислювальні, розрахункові, конструкторсько-технологічні тощо) відбувалися, як правило, на базі лабораторій, комп'ютерних класів кафедр.

Виробничі практики студенти проходили:

педагогічні – у ліцеях, гімназіях, загальноосвітніх навчальних закладах, дитячих навчальних закладах міста й області:

в організаціях та установах – зокрема: Чернівецькому відділенні Інституту проблем матеріалознавства, ВАТ «Укртелеком», ВАТ «Укрексімбанк», ВАТ «Райффайзен банк Аваль», АКБ «Приватбанк», Інституті термоелектрики НАН та МОН України, Чернівецькому науково-дослідному та проектному інституті землеустрою, Готельно-туристичному комплексі «Буковина», Туристичному комплексі «Черемош», органах прокуратури, судах та місцевих органах влади, редакціях газет, радіостанцій і телерадіокомпаній тощо;

на підприємствах – ВАТ «Денисівка», ТОВ «Євробуд XXI», ТОВ «Чернівецький машзавод», ВАТ ЦКБ «Ритм», СКБ «Алеф», обласній радіотелевізійній майстерні, ВАТ «Чернівецький хімічний завод», Чернівецькій дистанції сигналізації та зв'язку Львівської залізниці тощо.

1.3. Ліцензування й акредитація

Для здійснення переходу до нового переліку спеціальностей, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р., № 266, та на виконання наказу Міністерства освіти і науки України №1/9-561 від 23 листопада 2015 року, Міністерством освіти і науки України затверджено Акт узгодження переліку спеціальностей, за якими провадиться підготовка здобувачів вищої освіти за ступенями (освітньо-кваліфікаційними рівнями) молодшого спеціаліста, бакалавра, спеціаліста, магістра та ліцензованого обсягу. Загальний ліцензований обсяг підготовки, відповідно до цього Акта, становить*:

Таблица 17

Рівень вищої освіти	Ліцензований обсяг	
	денна	заочна
ОКР молодшого спеціаліста	575	-
Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	4895	3670
ОКР спеціаліста	3027	3465
Другий (магістерський) рівень вищої освіти	1996	1263

* Дані подано з урахуванням ліцензованого обсягу за ліцензією Буковинського державного фінансово-економічного університету

Відповідно до Акта узгодження переліку спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за ступенями (освітньо-кваліфікаційними рівнями) молодшого спеціаліста, бакалавра, спеціаліста, магістра та ліцензованого обсягу, перерозподілено ліцензований обсяг на 73 нові спеціальності із 21 галузі знань, зокрема:

- ОКР молодшого спеціаліста – 6 спеціальностей;
- за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти – 73 спеціальності;
- ОКР спеціаліста – 63 спеціальності;
- за другим (магістерським) рівнем вищої освіти – 67 спеціальностей.

Протягом 2016 року університет підтвердив відповідність ліцензійним умовам у заявлених намірах провадити освітню діяльність також із нових спеціальностей та отримав ліцензію:

- за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти:
 - 082 Міжнародне право;
- за другим (магістерським) рівнем вищої освіти:
 - 014 Середня освіта (історія);
 - 082 Міжнародне право.

За звітний період проведено і низку ліцензійно-акредитаційних процедур. Зокрема первинну акредитацію пройшли 6 спеціальностей, напрямів підготовки:

- за ОКР молодшого спеціаліста (для Коледжу ЧНУ):
 - 5.05010201 Обслуговування комп'ютерних систем та мереж;
- за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти:
 - 6.030201 Міжнародні відносини;
 - 6.130102 Соціальна робота;
 - 6.051701 Харчові технології та інженерія;
 - 6.030501 Економічна теорія;
 - 6.030303 Видавнича справа та редагування.

Одна спеціальність пройшла процедуру чергової акредитації:

- за другим (магістерським) рівнем вищої освіти
 - 8.04030203 Соціальна інформатика.

Не оминається увагою збільшення ліцензованого обсягу з окремих спеціальностей та приведення його у відповідність до потреб ринку освітніх послуг і можливостей університету щодо забезпечення якісної підготовки фахівців. Зокрема підготовлено і подано на розгляд справи та розширено провадження освітньої діяльності (збільшено ліцензовані обсяги) із таких спеціальностей:

- за другим (магістерським) рівнем вищої освіти:
 - 052 Політологія;
 - 242 Туризм.

У зв'язку з реорганізацією Буковинського державного фінансово-економічного університету розширено провадження освітньої діяльності із низки спеціальностей:

- за ОКР молодшого спеціаліста (для Коледжу ЧНУ):
 - 122 Комп'ютерні науки та інформаційні технології (5.05010101 Обслуговування програмних систем та комплексів);
 - 081 Право (5.03040101 Правознавство);
 - 072 Фінанси, банківська та страхування (5.03050801 Фінанси і кредит);
- за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти:
 - 072 Фінанси, банківська справа та страхування (6.030508 Фінанси і кредит);
 - 231 Соціальна робота (6.130102 Соціальна робота);
 - 122 Комп'ютерні науки та інформаційні технології (6.050101 Комп'ютерні науки);
 - 071 Облік та оподаткування (6.030509 Облік і аудит);
 - 242 Туризм (6.140103 Туризм);
- за другим (магістерським) рівнем вищої освіти:
 - 081 Право (8.03040101 Правознавство);
 - 231 Соціальна робота (8.13010201 Соціальна робота);
 - 071 Облік та оподаткування (8.03050803 Оподаткування);
 - 122 Комп'ютерні науки та інформаційні технології (8.05010105 Комп'ютерний еколого-економічний моніторинг);
 - 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність (8.03050401 Економіка підприємства);
 - 072 Фінанси, банківська та страхування (8.03050801 Фінанси і кредит (за спеціалізованими програмами)).

1.4. Методичне забезпечення

Організація навчально-методичної роботи за звітний період спрямовувалася на:

- розробку методичних рекомендацій для складання освітньо-професійних і освітньо-наукових програм, навчальних планів за новими спеціальностями, а також навчальних та робочих навчальних планів на поточний навчальний рік;
- забезпечення ліцензійних та акредитаційних вимог до підготовки фахівців;
- розробку методичних рекомендацій для підготовки та проведення підсумкової атестації здобувачів вищої освіти; плануючої, облікової та контролюючої документації;
- підвищення рівня викладання, насамперед завдяки поєднанню навчання з науковими дослідженнями;
- удосконалення програм викладання навчальних дисциплін іноземною мовою для другого (магістерського) рівня вищої освіти;
- удосконалення внутрішньої системи контролю якості знань студентів;
- розвиток зв'язків із підприємствами та організаціями-потенційними роботодавцями для випускників університету;
- розвиток навчально-методичної бази.

Планування та координацію науково-педагогічної роботи в навчальних підрозділах університету, контроль за її станом, пропозиції з удосконалення освітнього процесу розглянуто на науково-методичній раді ВНЗ. З актуальних питань найважливіші такі:

- наповнення відповідним змістом освітньої діяльності на основі використання сучасних навчальних технологій;
- аналіз методичного забезпечення освітнього процесу (якість навчально-методичних комплексів дисциплін, самостійної роботи студентів, засобів діагностики контролю їхніх знань);
- результати моніторингу якості надання освітніх послуг навчальними структурними підрозділами університету;
- діяльність кафедр щодо покращення професійно-практичної підготовки фахівців;
- методика контролю самостійної роботи студентів заочної форми навчання;
- методична складова комплексу психолого-педагогічного забезпечення навчально-виховного процесу в університеті.

1.5. Моніторинг якості підготовки фахівців

Забезпечення якості освіти – нині одна з основних умов мобільності та привабливості системи вищої освіти будь-якої країни, головна складова престижу вищого навчального закладу.

Задекларована у Законі автономія університету вимагає побудови внутрішньої системи якості. Основні напрями забезпечення якості освітнього процесу в університеті такі:

- розвиток системи внутрішнього та зовнішнього контролю якості освіти;
- постійний моніторинг освітнього процесу;
- втілення «студентоцентрированої» моделі;
- вдосконалення науково-методичного і матеріального забезпечення;
- впровадження передових освітніх технологій;
- психологічна підтримка учасників освітнього процесу.

Протягом звітного періоду центром моніторингу відстежувались: освітня діяльність студентів, навчальна та трудова дисципліна, якість методичного забезпечення освітнього процесу, рівень задоволення студентів освітніми послугами тощо.

Основний показник якості освіти в університеті – це успішність і якість знань студентів. На засіданнях учених та науково-методичних рад ЧНУ щосеместру аналізують результати навчальних досягнень студентів із прийняттям подальших конструктивних рішень.

Наведу деякі дані. Наприклад, якість знань випускників (2015/2016 н.р.) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти становить 57,3 %, абсолютна успішність – 99,9 %. Порівняльний аналіз із минулим та позаминулим роками дає змогу констатувати, що цей показник дещо спадає (3,4 %). Дипломи із відзнакою у 2015/2016 н.р. здобули 185 студентів-випускників (бакалавр, спеціаліст), тобто 4,3 % від загальної кількості (4247). Найбільшу кількість дипломів із відзнакою отримали випускники таких факультетів: економічного – 40 (8,9 %); іноземних мов – 30 (10,9 %) та Інституту фізико-технічних наук – 25 (4,3 %).

За результатами літньої сесії (2015/2016 н.р.) кількість відмінників становить 978 (10,2 %). Найбільше їх в Інституті фізико-технічних та комп'ютерних наук – 170 (11,1 %) і на факультетах: економічному – 136 (14,0 %), історії, політології та міжнародних відносин – 91 (12,2 %), іноземних мов – 90 (10,9 %), географічному – 79 (10,3 %). Водночас зауважу й те, що за результатами літньої екзаменаційної сесії (2015/2016 н.р.) 808 студентів 1-3 курсів (12,9 %) мають незадовільні оцінки.

Дієвою складовою аналізу успішності студентів та рівня викладання є проведення контролю залишкових знань студентів, хоча з доцільністю цього виду контролю не всі завжди погоджуються.

Результати зрізу залишкових знань студентів I семестру 2016/2017 н.р. показали, що контролю підлягали 435 навчальних дисциплін у 336 групах із загальною кількістю 4773 студенти. Якість знань – 45,5 %, абсолютна успішність – 96,3 %. Якість знань, яку виявили студенти під час зрізу залишкових знань, з окремих предметів значно вирізняється від результатів сесії. Це свідчить про те, що працювати є над чим.

Виправданим стало вже здійснення в університеті комплексного моніторингу підготовки фахівців інститутів, факультетів та коледжу.

За звітний період такий моніторинг проведено в інституті фізико-технічних та комп'ютерних наук і на юридичному факультеті. Як в інституті, так і на факультеті комісією відзначено достатньо високий рівень організації освітнього процесу, наукової роботи, міжнародних зв'язків та впровадження інновацій з метою якісного забезпечення підготовки фахівців. Результати студентської думки, в контексті цього моніторингу, підтверджують залежність успішності студентів, їхньої мотивації до навчання від особистості викладача, його педагогічної майстерності, кваліфікованості, змісту поданого навчального матеріалу, стилю спілкування, що й окреслює безпосередню роботу кафедр з професорсько-викладацьким складом.

Розділ 2 НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

2.1. Науково-дослідна робота

У 2016 році в університеті виконувалося 108 науково-дослідних робіт, з яких 76 кафедральних, 30 – держбюджетних (19 – фундаментальних, 10 – прикладних та 1 наукова розробка молодих учених), а також 2 договірні роботи. Загальний обсяг виконуваних робіт становив понад 7 мільйонів гривень (з/ф – 6857,908 тис. грн та с/ф - 233,8 тис. грн).

На щорічний конкурсний відбір наукових проектів фундаментальних досліджень, прикладних досліджень, науково-технічних (експериментальних) розробок за участю вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації та наукових установ, що належать до сфери управління МОНУ, виконання яких розпочнеться у 2017 році за рахунок коштів державного бюджету, ЧНУ подав 12 проектів із річним обсягом фінансування 4 400 тис. грн.

Серед поданих 12 проектів – 8 фундаментальних із річним обсягом 3 000,0 тис. грн, 3 прикладні – на 1 100 тис. грн та 1 науково-технічна розробка на 300 тис. грн.

За результатами експертизи міністерства, 7 поданих проектів загальним обсягом 2850 тис. грн оцінено як проекти високого рівня (середні оцінки експертів понад 75 балів). Також є велика ймовірність фінансування ще 3 проектів середнього рівня загальним обсягом 850 тис. грн, які отримали середні оцінки експертів від 64,5 бала. Враховуючи, що у цьому році закінчуються 8 НДР загальним обсягом трохи більш як 1,5 млн грн, маємо добру перспективу зростання у 2017 році обсягу фінансування науки із загального фонду держбюджету.

У ЧНУ функціонують 4 об'єкти, внесені до Державного реєстру наукових об'єктів, які становлять національне надбання. На ці 4 об'єкти у 2016 році виділено 114 тис. грн, а це майже у 2,5 раза більше, ніж у 2015 році.

На функціонування Національного контактного пункту рамкової програми «Горизонт-2020» на базі ЧНУ 2016 року виділено 50,1 тис. грн.

Науковці ЧНУ активно готують міжнародні проекти до участі у конкурсах рамкової програми «Горизонт-2020», наразі вже подано кілька заявок на попередній відбір проектів. При університеті з серпня 2016 року розпочав роботу національний контактний пункт програми «Горизонт-2020» «Нанотехнології, сучасні матеріали та передові промислові виробництва». Керівник – к.х.н., доцент Халавка Юрій Богданович. За цей час представники НКП здійснили низку інформаційних заходів для науковців краю.

У травні 2016 року програму «Горизонт-2020» представлено у рамках «Школи молодого вченого ЧНУ» у якій узяло участь понад 100 учасників. У листопаді на базі Інституту біології, хімії та біоресурсів відбувся інформаційний день за участю НКП при НТУУ «КПІ імені Ігоря Сікорського». Проведено інформаційний день у рамках міжнародного семінару «Інноваційний університет і лідерство: сучасні виклики, концепти, моделі», який відбувся у Полтаві 9 – 10 грудня 2016 року.

Надано понад 10 консультацій викладачам ЧНУ, БДМУ та підприємцям міста. Розпочав роботу сайт пункту: <http://ibhb.chnu.edu.ua/ncp/news>. Офіс НКП розташований у приміщеннях ННЦ «Технологія функціональних матеріалів».

Щоб забезпечити визнання університету як на державному, так і міжнародному науковому рівнях, науковці представляють свій науковий доробок у міжнародних та вітчизняних журналах, монографіях, підручниках. За 2016 рік працівниками університету підготовлено та видано більш як 2,5 тис. публікацій.

Ефективна і плідна робота наших науковців гідно поцінована на міжнародному та державному рівні. Про це свідчать різні рейтинги університету: за консолідованим рейтингом університет посідає 9, за рейтингом Webometrics – 10 та за рейтингом науко-метричної бази Scopus – 5 місця (дані на квітень 2016 року, джерело Osvita.ua). За оновленими ще не оприлюдненими на Osvita.ua даними, наш університет у рейтингу Scopus ділить 3-4 позиції зі Львівським національним університетом імені Івана Франка.

Водночас із державними та міжнародними рейтингами університет самостійно також має намір проводити оцінку діяльності своїх навчально-наукових підрозділів. Наразі розроблено анкету для рейтингової оцінки діяльності кафедр, яку планується провести найближчим часом. Проведення рейтингу між кафедрами має на меті створити конкурентоспроможне середовище, яке сприятиме продукуванню наукової продукції високого рівня та забезпечить підготовку кваліфікованих фахівців з високими шансами працевлаштування в різних галузях.

Крім публікацій у різних міжнародних і рейтингових українських журналах, науковці ефективно використовують власні ресурси – наукові журнали та збірники наукових праць, які видаються нашими інститутами та факультетами. Наразі університет має 8 наукових журналів та 14 збірників наукових праць. Майже всі з них пройшли перереєстрацію

як фахові видання, у яких можуть публікуватися результати досліджень. Із метою популяризації своїх видань редакція активно проводить роботу з удосконалення та перереєстрації наукових збірників у журнали, а вже наявні реєструють у наукометричних базах. Це забезпечить збільшення кількості цитувань праць наших науковців та сприятиме поширенню інформації про науковий потенціал університету в науково-освітньому просторі світової спільноти.

Активна робота ведеться також і зі створення та наповнення наукових профілів науковців та кафедр у різних базах, зокрема Scopus, Google Scholar, Researcher ID. Завдяки цьому можна збільшити кількість наукового контенту в глобальній інформаційній мережі та забезпечити до нього доступ наших потенційних наукових партнерів із інших університетів і наукових установ.

Науковці ЧНУ ставлять перед собою завдання продукування конкурентоспроможної оригінальної наукової продукції. Для досягнення цієї мети університетом започатковано проведення перевірки наукових праць на оригінальність і правильність використання запозичень зі сторонніх джерел. Наразі маємо укладену з компанією Unplag угоду, що дає змогу перевіряти тексти наукових праць та запобігати проявам плагіату, що неприпустимо, зважаючи на принципи академічної доброчесності, які підтримує наш виш. Наразі проведено роботу зі створення відповідних профілів для кожної кафедри та проводиться перевірка студентських кваліфікаційних наукових робіт. Згодом можна буде проводити аналогічну перевірку всіх наукових праць: статей, тез, монографій, підручників, текстів дисертацій.

Науковий колектив університету у процесі своєї діяльності передбачає спрямування потенціалу на потреби суспільства, що реалізується шляхом впровадження наукових напрацювань у виробничу галузь. Задля цього проводиться патентування своїх наукоємних науково-технічних розробок. Так, 2015 року університетом подано до Державної служби інтелектуальної власності України 28 заявок на об'єкти права інтелектуальної власності. Кількість отриманих патентів на корисні моделі у цьому році становила 16 одиниць.

Наразі дві прикладні розробки знайшли своє практичне застосування, завдяки чому в університеті виконується дві госпдоговірні теми. Під час їхнього виконання оцінено динамічні зміни розподілу видового різноманіття біотопів Карпат і прилеглих територій в умовах зміни клімату (н.к. Чорней І.І.) та запропоновані зміни у технологічні регламенти олійно-жирового комбінату (н.к. Волощук Ю.В.).

Особлива увага приділяється підготовці наступної генерації науковців. Талановита молодь університету закріплена за досвідченими викладачами та об'єднана у наукові гуртки і проблемні групи. В університеті функціонує 59 наукових гуртків, 5 проблемних груп, 3 конструкторські бюро, у роботі яких бере участь більш як 1000 студентів. Функціонують студентські відділення Міжнародного товариства інженерів-оптиків (SPIE) та Американського оптичного товариства (OSA), Студентська громадська організація ЧНУ «Екос», Всеукраїнська студентська організація «Екологічні ініціативи», Обласна студентська організація «Чаргафф-Фонд», Студентське економічне наукове товариство ЧНУ (CHET), Політичне наукове товариство студентів та аспірантів, Євроклуб, Студентський клуб «Волонтер», Клуб слов'янського кіно, Центр славістичних студій, Політичний дискусійний клуб, Літстудія імені Богдана Петрічейку Хаждеу, Університетська літстудія імені Степана Будного, Творча лабораторія перекладу, Дискусійний клуб «Соціолог в квадраті», Філософсько-дискусійний клуб «КОЛО», Юридична клініка, науковий гурток із розробки веб-сайтів та сучасного програмного забезпечення тощо.

Студенти університету – активні учасники наукових заходів. Вони виступають із доповідями на наукових конференціях, публікують наукові статті, беруть участь в університетських та всеукраїнських студентських олімпіадах і конкурсах студентських наукових робіт із природничих, технічних і гуманітарних наук.

Так, у 2016 році у першому етапі Всеукраїнської студентської олімпіади взяло участь 630, у другому – 93, а переможцями стало 8 студентів. У Всеукраїнському конкурсі студентських НДР університету перемогло 12 студентів із 22 учасників.

2.2. Докторантура й аспірантура

Згідно із Законом України «Про вищу освіту» та «Порядком підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» №261 від 23.03.2016 р., відділ аспірантури та докторантури упорядкував прийом до університету здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук.

Для цього згідно з вимогами МОНУ розроблено:

- Правила прийому до аспірантури та докторантури університету в 2016 році і на цей час – у 2017 році;
- за напрацюваннями кафедр, факультетів (інститутів) університет отримав повідомлення про розширення

провадження освітньої діяльності за третім освітньо-науковим рівнем вищої освіти на 22 наукові спеціальності з відповідним ліцензійним обсягом.

Видано відповідні накази:

- про гарантів проектних груп та випускові кафедри;
- про відкриття докторантури на 5 спеціальностей;
- про вступний іспит до аспірантури з іноземних мов (англійська, німецька, французька);
- про склад предметних комісій, розклад проведення співбесід і вступних іспитів до аспірантури у 2016 році;
- про додаткові вступні іспити та створення предметних комісій;
- зарахування до аспірантури та докторантури за державним замовленням та за контрактом;
- про прикріплення здобувачами штатних працівників для захисту кандидатської дисертації на отримання ступеня доктора філософії;
- про допуск до відвідування занять з 01.10.2016 р.;
- затверджено визначений кафедрами перелік спеціалізацій підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у межах ліцензованої спеціальності;
- про переведення аспірантів та здобувачів першого року на індивідуальний графік навчання;
- 14.12.2016 р. на науково-технічній раді університету затверджено теми дисертацій докторантам, аспірантам і здобувачам та індивідуальні журнали з науки та освітнього процесу.

Наразі назріло питання про підготовку пакета документів: «Положення про організацію освітнього процесу в університеті», «Положення про аспірантів, докторантів і здобувачів університету».

Наприкінці року статистичні дані такі:

- загальна чисельність **аспірантів** – 151 особа,
в т.ч. по бюджету – 137,
за контрактом – 14;
- загальна кількість **докторантів** – 20 осіб,
в т.ч. 1 – за контрактом.
- чисельність аспірантів, зарахованих у звітному році – **25**, в т.ч. **4** – за контрактом;
- чисельність докторантів, зарахованих у звітному році – **2** та **1** – за контрактом;
- над докторськими дисертаціями працює **51** особа, з них **21** докторант;
- над кандидатськими дисертаціями працює – **50** осіб і **5** – над дисертаціями ступеня доктора філософії;
- протягом року співробітниками університету захищено **43** кандидатські та **11** докторських дисертацій (Федірчик Тетяна Дмитрівна, Федірчик Ніна Дмитрівна, Політанський Руслан Леонідович, Дринь Ярослав Михайлович, Мельничук Ігор Михайлович, Олійник Марія Іванівна, Тимчук Людмила Іванівна, Заячук Мирослав Дмитрович, Черновський Олексій Костянтинович, Нестеренко Василь Володимирович, Склярчук Валерій Михайлович);
- ефективність роботи наукових керівників аспірантів випуску 2016 року (50 осіб.):
із захистом – 13 осіб (25 %);
з поданням – 13 осіб (25 %),
решта 24 не завершили навчання успішно.

2.3. Спеціалізовані вчені ради

У 2016 році в ЧНУ функціонувало 11 спеціалізованих учених рад:

- **докторські** – в Інституті фізико-технічних і комп'ютерних наук, в Інституті біології, хімії та біоресурсів, та 2 – на факультеті історії, політології та міжнародних відносин;
- **кандидатські**, 2 – в Інституті біології, хімії та біоресурсів, 2 – в Інституті фізико-технічних та комп'ютерних наук, 2 – на факультеті історії, політології та міжнародних відносин, на факультеті математики та інформатики, економічному, географічному, філологічному факультетах і факультеті іноземних мов.

За звітний період у 2016 році спеціалізована вчена рада:

1) в Інституті фізико-технічних і комп'ютерних наук:

- із галузі фізико-математичних наук СВР **Д 76.051.01** провела 10 засідань, на яких відбувся захист 6 кандидатських і 2 докторських дисертацій;
- із галузі технічних наук: СВР **К 76.051.09** провела 5 засідань, на яких захищена 1 кандидатська дисертація;

2) на факультеті математики та інформатики:

- із галузі фізико-математичних наук СВР **К 76.051.02** провела 5 засідань, на яких проведено захист 3 кандидатських дисертацій.

3) на факультеті історії, політології та міжнародних відносин:

-із галузі політичних наук СВР **Д 76.051.03** провела 11 засідань, на яких відбувся захист 20 кандидатських і 4 докторських дисертацій;

- із галузі історичних наук СВР **Д 76.051.06** проведено 10 засідань, на яких захищено 2 докторські і 7 кандидатських дисертацій;

4) на географічному факультеті, СВР **К 76.051.04** на 8 засіданнях захищено 5 кандидатських дисертацій;

5) в Інституті біології, хімії та біоресурсів:

- із галузі біологічних наук СВР **Д 76.051.05** відбулося 9 засідань, на яких захищено 8 кандидатських дисертацій;

- із галузі хімічних наук СВР **К 76.051.10** на 5 засіданнях захищено 3 кандидатські дисертації;

6) на факультеті іноземних мов:

- із галузі філологічних наук (мова) СВР **К 76.051.07** на 12 засіданнях захищено 17 кандидатських дисертацій;

7) на філологічному факультеті:

- із галузі філологічних наук (література) СВР **К 76.051.11** на 7 засіданнях захищено 5 кандидатських дисертацій;

8) на економічному факультеті:

- у галузі економічних наук СВР **К 76.051.12** на 6 засіданнях захищено 7 кандидатських дисертацій.

За 2016 рік у спецрадах університету захищено 82 кандидатські і 8 докторських дисертацій. Усього у 2016 році у спеціалізованих учених радах ЧНУ відбулося 90 успішних захистів.

У спецрадах університету можна захищати дисертації із 37 спеціальностей, із них 25 – в аспірантурі і 12 – у докторантурі.

2.4. Наукові центри

З метою розширення наукових контактів університету із закордонними навчальними закладами та науковими установами в університеті функціонує 19 наукових і науково-навчальних центрів різного спрямування.

На базі навчально-наукового центру «Технологія функціональних матеріалів» у 2016 році проведено наукові дослідження оптичних, електричних, термічних і структурних параметрів матеріалів, синтез і вирощування кристалів, виконано дисертаційні, а також курсові, дипломні та магістерські роботи, відбулися навчальні практикуми з курсів «Нанохімія», «Методи дослідження в нанохімії», «Фізико-хімічний аналіз», «Хімія напівпровідників», «Технологія напівпровідників», «Лабораторії спеціалізації» та інших, пов'язаних із одержанням нових функціональних матеріалів.

Обладнано лабораторію нанотрекінгу та оптичної дефектоскопії, у якій проводилися дослідження за тематикою «Параметри нано- та мікрооб'єктів у колоїдних розчинах і твердих тілах».

Наукові напрями діяльності центру «Оптико-фізичний і біохімічний кластер в енергозберігаючих технологіях і в науках про життя» обрано так, щоб зосередити науковий потенціал науковців Інституту фізико-технічних і комп'ютерних наук на створенні наукоємних прикладних розробок, які можна запропонувати для використання в енергетичному секторі та медицині.

Основна діяльність науковців була спрямована на пошук новітніх матеріалів і дослідження їхніх властивостей, на основі яких є змога створювати енергоефективні комплектуючі для побутового та промислового обладнання. Одним із ключових партнерів центру в цьому напрямі стало виробниче підприємство м. Чернівці ВАТ ЦКБ «Ритм». Ця співпраця допомагає науковцям використовувати для експериментів унікальне обладнання та проводити дослідження у рамках виробничого підприємства.

Також важливим напрямом діяльності центру стали дослідження щодо можливого практичного впровадження оптичних методик для експресних діагностичних процедур із виявлення онкологічних захворювань.

У рамках діяльності центрів економічного факультету (Центр економічних досліджень ім. Й. Шумпетера, Центр співпраці з підприємствами) організовано та проведено Школу соціального підприємництва, в якій студенти економічного факультету прослухали три англійські курси (Social Entrepreneurship, Innovation Management, Service Vision Management) та отримали сертифікати від норвезького партнера. З метою працевлаштування своїх випускників центри були організаторами щорічного заходу «Ярмарок вакансій». Також центрами організовано низку наукових заходів, а саме: Міжнародну науково-практичну конференцію «Транскордонне співробітництво: ключові ідеї та перспективи», III Міжнародну Шумпетерівську конференцію «Наукова спадщина Й. Шумпетера і сучасність: погляд із минулого в майбутнє».

Науково-дослідний інститут європейської інтеграції та регіональних досліджень продовжив працю з виконання проекту INOTLES («Інновації у вивченні та викладанні європейських студій») за проектом TEMPUS, у виконанні якого він спільно з кафедрою політології та державного управління виступає партнером. Зокрема, у його рамках група науковців студентів ЧНУ на чолі з проф. Круглашовим А.М. відвідала міжнародний семінар у Брюсселі (березень ц.р.) та підсумкову міжнародну конференцію за проектом у Києві (червень ц.р.). Інститут узяв безпосередню участь в організації та проведенні VI Міжнародної наукової конференції «Розвиток політичної науки: національні перспективи та європейські практики» (квітень 2016 р.). причому, частина її засідань підготовлена за тематикою наукових досліджень НДІ. За результатами роботи конференції видано друком програму та матеріали. Також науковці закладу організували та провели на базі НДІ Міжнародний симпозіум «Формування сучасних знань про європейську інтеграцію: досвід для України» (квітень 2006 р.).

При центрі «Румунської порівняльної філології» функціонувала літстудія ім. Григорія Бостана. Також діяв видавничий гурток під керівництвом доцента Бостана Л.О., який випускав газету «Лучаферул».

У позанавчальний час у лінгвістичному центрі імені Г.К. Бостана двічі на місяць працював науковий гурток Богдана Петрічейку Хаждеу під керівництвом асистента Вринчану Ф. Д., учасниками якого були 58 студентів румунського відділення. На його засіданнях порушувалися актуальні питання румунського мовознавства.

Результатом діяльності Центру румунських студій стало проведення I Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні тенденції регіональної співпраці: україно-румуно-молдовський вимір», науково-практичного семінару «Соціальні комунікації як важливий елемент розвитку сучасних україно-румунських відносин», I Міжнародної студентської науково-практичної конференції румунознавців «Європейський контекст україно-румунських відносин», меморіального заходу «День ушанування пам'яті жертв трагічних подій 1941 року в Білій Криниці», II Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні тенденції регіональної співпраці: україно-румуно-молдовський вимір», II Міжнародної студентської науково-практичної конференції румунознавців «Європейський контекст україно-румунських відносин»).

Центр американських студій у звітному році працював над поповненням електронної бази даних з американістики та книжкового фонду, використовуючи доступ до електронних ресурсів університету Юти, бібліотеки Конгресу США та різних наукових баз даних. У бібліотеці ЦАС є відеокурси з історії США, документальні фільми з американістики, історії Верховного суду США, історії демократії та матеріали про видатні постаті Америки. Крім того, центром надано консультації для підготовки проектів на стипендії Фонду імені Фулбрайта, а також пошук стипендій у приватних фондах студентам, які бажають навчатися у США.

За 2015/2016 н.р. Лінгвістичним центром надано освітні послуги з навчання іноземних мов (англійської, німецької, французької) – у 43 групах студентів і слухачів різного рівня: 16 групах – на курсах іноземних мов, з яких 2 групи викладачів, аспірантів, докторантів, докторів та кандидатів наук – із підготовки до складання іспиту на рівень B2, та 27 реферативних груп.

На даний момент у Лінгвістичному центрі навчаються слухачі курсів іноземних мов різних рівнів у 36 групах: із 19 шість груп професорсько-викладацького складу, які готуються до іспитів на сертифікат європейського зразка рівня B2, та 17 реферативних – для поглибленого вивчення іноземної мови за професійним спрямуванням.

У вересні 2016 р. досягнуто попередніх домовленостей про надання Лінгвістичному центру ЧНУ статусу регіонального офіційного центру з підготовки та проведення Кембриджського іспиту з англійської мови.

Центром євроатлантичної інтеграції та безпеки ЧНУ підготовлено і проведено (за підтримки Громадської ліги Україна-НАТО) Інформаційні дні НАТО в ЧНУ на тему: «Цікаве НАТО: євроатлантична інтеграція без стереотипів». Спільно з Європейським центром із питань меншин у партнерстві у рамках Програми Східного Партнерства ЕЦПМ «Національні меншини та етнополітичні питання: Білорусь-Молдова-Україна» проведено Міжнародний науковий семінар «Національні меншини, у тому числі вразливі групи: позитивні заходи, підтримка та захист». Також організовано низку лекцій запрошених лекторів із ВНЗ закордонних партнерів ЧНУ для студентів і викладачів

університету. Упродовж 2016 року Центром євроатлантичної інтеграції та безпеки ЧНУ тривала співпраця із регіональними ЗМІ. Викладачами ЧНУ ім. Юрія Федьковича підготовлено низку теле- і радіопередач на європейську і євроатлантичну тематику спільно зі Студією А-3, Філією НТКУ Чернівецька дирекція «Буковина».

2.5. Наукова бібліотека

Сьогодні бібліотека за обсягами фондів – одна з найбільших на Буковині і в Україні. Її унікальними фондами, які налічують понад 2,6 мільйона примірників, користується багато поколінь студентів, викладачів університету, а також наукові працівники дослідних установ і вишів м. Чернівці та інших наукових центрів України й зарубіжних країн. У ній зберігається понад 70 тис. рідкісних і цінних видань. Щороку фонд поповнюється більш ніж на 21 тис. нових творів друку. Всіма структурними підрозділами обслуговується понад 39 тис. користувачів, видається понад 600 тис. примірників документів, виконується близько 30 тис. бібліографічних довідок. У бібліотеці діє 5 абонементів та 7 читальних залів на 500 робочих місць. У 2016 році, у зв'язку з об'єднанням БДФЕУ та ЧНУ, фонди наукової бібліотеки поповнились літературою книгозбірні колишнього вищого навчального закладу загальним обсягом 49678 тисяч примірників.

У 2016 роках вийшли друком:

1. Бібліотека Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича: історія та сучасність: матеріали Всеукр. наук.-практ.конф. (Чернівці, 24-26 вересня 2016)/ редкол.: М.Б. Зушман, Н.М. Загородна, Т.Д. Мурашевич, О.І. Бабюк, В.І. Ряба, М.І. Махмутова; М-во освіти і науки України, Чернів. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, наукова б-ка. – Чернівці: Чернів. нац. ун-т, 2016. – 200 с.

Культурно-просвітницька діяльність: організовано 205 книжково-ілюстративних виставок та переглядів літератури, на яких експонувалося 6206 документів.

У бібліотеці проведено:

- презентацію нового роману відомого в Україні та за кордоном письменника Андрія Куркова «Шенгенська історія»;
- практичні семінари (щотижневі) на допомогу викладачам у використанні сучасних наукових порталів та інформаційних ресурсів;
- науково-практичний семінар «Краєзнавча діяльність бібліотек вищих навчальних закладів»;
- науково-практичний семінар: «Репозитарії, електронні ресурси – створення, використання, інтеграція в науковий інформаційний простір».

Матеріально-технічна база наукової бібліотеки

Витрачено коштів на комплектування фондів у 2016 році – 305,123 тис. грн (у 2015 р. – 289,4 тис. грн) Окрім того, використано всі кошти на заходи збереження наукового об'єкта «Фонд рукописів, стародруків, рідкісних видань» і фонд «Буковинензія» НБ ЧНУ, що становить національне надбання України, відповідно до річного плану та кошторису.

У 2016 році придбано 7 нових стаціонарних комп'ютерів. Технічна база інформаційної структури станом на грудень 2016 року становить 85 комп'ютерів, об'єднаних у локальну мережу, 2 сервери, 20 принтерів, 28 книжкових сканерів. Автоматизованих робочих місць – 70, для співробітників – 54, для користувачів – 16. Бібліотека має вихід до глобальної мережі Інтернет, обладнана мережею бездротового Інтернету. У 2016 році наукова бібліотека продовжила діяльність у консорціумі e-VERUM. Головною метою діяльності консорціуму є поліпшення забезпечення електронними інформаційними ресурсами університетських і науково-дослідних установ України, сприяння збільшенню числа публікацій у провідних наукових виданнях, поліпшення показників української науки в міжнародних рейтингах.

2.6. Ботанічний сад

Працівники Ботанічного саду постійно проводять велику популяризаційну та просвітницьку роботу, надають консультації з питань вирощування та використання рослин в озелененні, беруть активну участь у благоустрої навчальних, лікувальних та інших закладів міста. Безоплатно передано для оформлення території спеціалізованої ЗОШ №3 40 саджанців; спроектовано та виконано оформлення території біля 8 корпусу ЧНУ із залученням 120 саджанців ялівців, туй, також передано рослини для внутрішнього озеленення на суму 500 грн; для оформлення території притулку для тварин передано 63 саджанці деревних рослин.

Ботанічним садом вирощено і реалізовано в 2016 р. посадкового матеріалу, а також організовано екскурсій на суму 102 403,34 грн.

Проведено більш як 100 тематичних екскурсій для учнів шкіл, ліцеїв, коледжів, недільних шкіл, училищ, НВК та вищих навчальних закладів. Ботанічний сад відвідало з організованими екскурсіями близько 3000 осіб.

Наукова робота проводиться згідно з планами на колекціях дендрарію Ботанічного саду, що є об'єктом Національного надбання. Здійснено оцінку можливостей пристосування саджанців нових для нашого регіону видів та форм до умов їхньої інтродукції у Ботанічному саду ЧНУ. Об'єктами таких досліджень у звітному періоді були *Magnolia sieboldii* K. Koch, *Petteria ramentacea* Presl., *Paeonia lutea* Franch., *Ilex aquifolium* L. 'Baciflava'.

Крім того, на колекціях дендрарію виконувалися 1 дипломна та 1 курсова роботи (вивчалися роди бруслини та магнолії) студентами кафедри ботаніки, лісового і садово-паркового господарства Інституту біології, хімії та біоресурсів ЧНУ, а також проводиться поглиблене вивчення представників роду шипшини на кафедрі молекулярної генетики та біотехнології цього ж інституту.

Дендрарій є базою навчальних практик для студентів архітектурного та природничих факультетів ЧНУ, Буковинського державного медичного університету та досліджень слухачами Малої Академії.

З господарських робіт у Ботанічному саду цього року відремонтовано капітально частину паркану від вул. Федьковича (20 000 грн) і заплановано наступного року відремонтувати весь паркан, відремонтовано дах і стіни сторожки, парники, встановлено твердопаливний котел, прокладено нову ділянку водогону, закуплено полікарбонат і супутні матеріали для перекриття розмножувальної оранжереї (46 600 грн), закуплено троянди одного сорту для заміни старих у партері Резиденції (6 600 грн). Розроблено новий проект для укріплення несучих конструкцій фондової оранжереї.

На біобазі «Жучка» в 2016 році вирощено і реалізовано 20 тонн сої і 20 тонн ячменю на суму 171 960 грн.

Розділ 3 МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ

3.1. Загальна інформація

Міжнародна діяльність у системі освіти – важлива складова функціонування сучасного університету. В умовах глобалізації повноцінна діяльність вищої школи можлива тільки завдяки інтернаціоналізації вищих навчальних закладів. Адже формуючи власну національну систему освіти, потрібно також враховувати і сучасні глобалізаційні впливи, а однією з важливих модернізаційних змін у вищій освіті, зумовлених процесами глобалізації, є інтернаціоналізація та інтеграція. У цьому контексті динаміка розвитку міжнародної діяльності нашого університету позитивна і ми досягнули чималих успіхів.

Протягом останніх років Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича розвиває тісні зв'язки з навчальними, науковими, культурними та іншими закладами з 31 зарубіжною країною. Загальна кількість угод нині 135. Більшість із них діє, а до кожної долучено щонайменше 1-2 спеціальності. Це означає, що близько 80 % кафедр нашого вишу різною мірою співпрацюють із іноземними партнерами.

Таблиця 1
Загальна кількість угод за країнами

№	Країна/ консорціум	до 2012	Рік					Усього, листопад 2016
			2012	2013	2014	2015	2016	
1.	Консорціуми	3			1			4
2.	Австрія	1	2		1	1		5
3.	Білорусь	4					1	5
4.	Молдова	5		1			1	7
5.	Росія	5	1	2				8
6.	Румунія	4	1	5			1	11
7.	Німеччина	9	1	1	1	3	1	16
8.	Польща	18	4	4	4	2	1	33
9.	Інші	12	6	6	12	8	2	46
Кількість за 31 країною		61	15	19	19	14	7	135

3.2. Участь у європейських проектах

Щороку активізується робота із розширення участі університету в міжнародних проектах. Факультети за підтримки відділу міжнародних зв'язків доклали багато зусиль до подання грантових заявок, координування та реалізації міжнародних проектів. Позитивним моментом було призначення в 2015 році в кожному інституті та факультеті заступників із міжнародної діяльності, що сприяє кращій комунікації та розвитку прямих контактів з іноземними партнерами.

До кінця 2016 року важливу роль відігравали проекти європейської програми «Еразмус Мундус», до яких наш університет приєднався на початку 2011 року. «Еразмус Мундус» – це освітня програма ЄС, започаткована в 2004 р., яка спрямована на активізацію міжнародної співпраці та підвищення мобільності студентів, викладачів, науковців ВНЗ Європи та країн Східного партнерства.

3.2.1. Проекти програми «Еразмус Мундус»

Із 2011 року наш університет брав участь у 6 проектах програми «Еразмус Мундус», а це достатньо позитивний результат в Україні. Нинішнього року останні студенти та викладачі ЧНУ здійснили мобільність за цими проектами.

Варто також зауважити, що за проектом EMERGE (координатор – Ясський університет, Румунія) у травні 2016 року відбулася фінальна зустріч, на якій озвучено статистичні дані з його виконання. За кількістю отриманих стипендій у 3 оголошених конкурсах наш ВНЗ отримав 43 стипендії, опинившись на 2 місці серед 17 вишів-учасників.

3.2.2. Проекти програми TEMPUS

ЧНУ задіяний також у низці TEMPUS-проектів. TEMPUS – це програма зовнішньої допомоги Європейського Союзу. Її мета – сприяти модернізації системи вищої освіти у країнах-партнерах (країнах-сусідах) ЄС через активізацію співпраці між вищими навчальними закладами держав-членів ЄС та країн-партнерів.

Із початку з 2011 року в нашому університеті виконується та виконувалося загалом 8 проектів за цією програмою.

- **Cap4Com** – Розбудова партнерства між університетом та підприємством задля навчання на основі компетентного підходу у Вірменії, Грузії та Україні;
- **TRUST** – Національна система забезпечення якості вищої освіти на засадах взаємної довіри;
- **CuQ** – Кросс-медіа та якісна журналістика. Інновації в університетській освіті журналістів у мережевому суспільстві»;
- **EcoBRU** – Екологічна освіта для Білорусі, Росії та України»;
- **INOTLES** – Інноваційне викладання і навчання (у галузі) європейських студій»
- **PICASA** – Сприяння інтернаціоналізації вищих навчальних закладів країн східного сусідства через культурно-структурні перетворення (зміни);
- **CABRIOLET** – Модельно зорієнтований підхід та інтелектуальна система, заснована на знаннях, для співробітництва, що розвивається, між освітньо-науковим сектором і промисловістю у сфері електронної та обчислювальної інженерії;
- **EANET** – Мережа випускників-підприємців.

Варто також зауважити, що 4 останні проекти продовжені до травня 2017-го, оскільки виникли затримки щодо виконання бюджету, а насамперед щодо закупівлі техніки для проектів.

Потрібно згадати й інші проекти, профінансовані Європейським Союзом, виконувані в нашому університеті і завершені нинішнього року:

програма Жана Моне – з 2011 року

- Кафедра/професор імені Жана Моне, проект «Усебічне вивчення європейської інтеграції»

Спільна операційна програма Румунія – Україна – Республіка Молдова 2007 – 2013 рр.:

- **HERITAGE**. «Історико-етнографічна спадщина – складова сталого розвитку туризму на Буковині».

3.3 Програми «Еразмус+»

Важливо, що з 2014 року запроваджено загальну програму, назва якої «Еразмус+», за фінансової підтримки Європейського Союзу, яка прийшла на заміну вищезазначеним європейським програмам. «Еразмус+» – модифікована програма ЄС, що охоплює всі сектори: освіту, підготовку та молодіжну політику, додано сектор спорту. Вона інтегрує сім наявних програм у єдину узгоджену структуру і має на меті, намагається досягнення системнішого впливу. Цілями цієї програми є: удосконалення навичок і здатності до працевлаштування студентів та сприяння конкурентоспроможності європейської економіки; поліпшення якості викладання та навчання; виконання Стратегії модернізації вищої освіти в країнах-учасниках і розвиток потенціалу країн-партнерів; посилення міжнародного виміру у програмі «Еразмус+»; підтримка Болонського процесу та діалогу щодо політики у стратегічних країнах-партнерах. Програма охоплює 3 ключові напрями діяльності:

- КА 1: Мобільність студентів та працівників у вищій освіті;
- КА 2: Співпраця задля інновацій;
- КА 3: Підтримка реформ.

33 Країни-члени програми (Programme Countries): 28 держав-членів ЄС; Ліхтенштейн, Ісландія, Норвегія; Туреччина, Македонія.

Країни-партнери програми (Partner Countries) серед них і **Україна (as recognized by International Law)**.

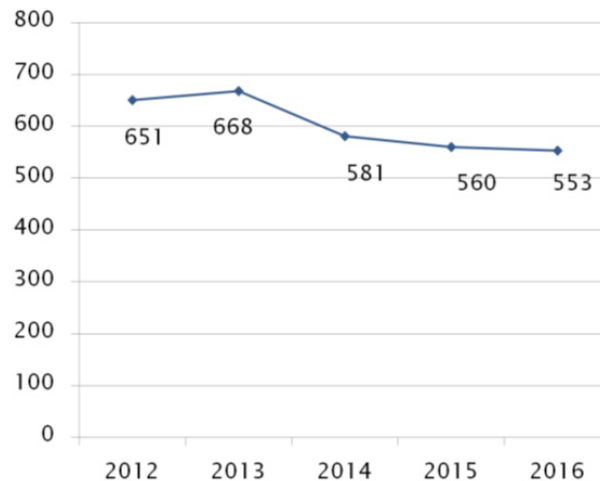
З початку 2015 року нашим університетом спільно із партнерами подано близько 30 заявок за напрямом КА 1 (виграно 13) та 10 за напрямом КА 2 (виграно 2 проекти). Дату подання на нові проекти вже оголошено і процес триватиме до першої половини лютого наступного року. Результати очікуються наприкінці літа 2017-го.

Загалом за результатами 2015–2016 рр. (надано Національним «Еразмус+»-офісом у Києві) наш університет посідає в Україні високе 5 місце (35 індивідуальних стипендій для студентів та співробітників та 2 КА2-проекти, загалом 37 одиниць). Випереджають ЧНУ тільки: КНУ імені Тараса Шевченка з результатом 66 (64+2), ЛНУ імені Івана Франка – 64 (58+6), Київська політехніка – 52 (49+3), Національний університет «Києво-Могилянська академія» – 39 (34+5).

3.4. Мобільність студентів, академічного й адміністративного персоналу

Співробітники та студенти ЧНУ – активні учасники міжнародної наукової та освітньої співпраці. За останні 5 років у закордонних відрядженнях побувало 3013 наших співробітників, науковців та студентів, які взяли участь у наукових конференціях, симпозіумах, семінарах, стажуваннях, навчанні, виконанні спільних наукових досліджень і проектів та читанні лекцій тощо.

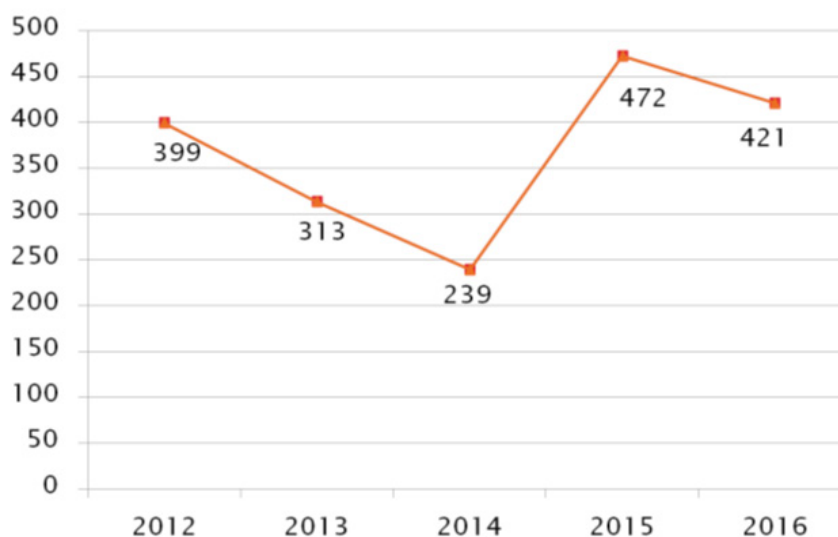
Таблиця 2
Динаміка закордонних відряджень співробітників,
викладачів і студентів ЧНУ

В останні роки за різноманітними освітніми та науковими програмами, міжуніверситетськими угодами, а також стипендіями різних фондів за кордоном навчалася та стажувалася понад 1700 студентів ЧНУ. З них семестровий курс навчання або навчання в магістратурі зарубіжних навчальних закладів, переважно університетів-партнерів, пройшло близько 450 студентів (Університети міст Єна (Німеччина), Гроннінген (Нідерланди), Лок-Хейвен (США), Мец (Франція), Грац, Клагенфурт та Лінц (Австрія), Варшавський, Лодзький та Ягеллонський університети, Краківська політехніка, а також ВНЗ міст Слупськ (Польща), Ясси, Сучава (Румунія) та університет Масарика, м. Брно (Чехія).

ЧНУ зацікавлений у поширенні інформації про свою діяльність як в Україні, так і поза її межами. Викладачі, працівники та студенти вишів-партнерів відвідують його для читання лекцій, стажування, виконання спільних проектів. У 2016 році 421 представник інших ВНЗ та партнерів вже відвідав університет. А за останні 5 років у ЧНУ прийнято 1844 співробітників і студентів вузів-партнерів.

Таблиця 3
Динаміка прийомів співробітників, викладачів та
студентів закордонних ВНЗ-партнерів

3.5. Співпраця із європейськими фондами

За останній час, зокрема торік, жваво розвивалися зв'язки Чернівецького університету з багатьма організаціями, фондами і програмами. Насамперед із Німецькою академічною службою обмінів «ДААД», Гете-інститутом, Американською програмою академічних обмінів імені Фулбрайта, Корпусом Миру, Австрійською академічною службою обмінів, Католицькою академічною службою обмінів. Віднедавна налагоджено тісну співпрацю із Британською Радою.

Так, за міжнародними науково-освітніми програмами, завдяки підтримці та фінансуванню Німецької академічної служби обмінів (ДААД) в університетах Німеччини перебували викладачі, аспіранти, студенти ЧНУ на стажуваннях, навчанні та з метою виконання наукових досліджень як за індивідуальними, так і колективними стипендіями. За 2 останні роки спільно з університетами міст Фрайбург, Любек, Аугсбург і Регенсбург виграно 4 проекти у рамках ДААД-програми «Підтримка демократії в Україні», фінансування яких становить понад 100 000 євро. Також за фінансування ДААД двічі проведено літню школу з української мови та літератури, країнознавства й історії. Подібні заходи відбуваються тільки у Львові, Києві та Миколаєві. Перевага співпраці з різноманітними німецькими фондами полягає у великій кількості партнерів ЧНУ в Німеччині (основна вимога подання спільних заявок – це наявність договору про співпрацю із німецьким університетом) та відсутність співфінансування з нашого боку. Також варто зазначити, що студенти та працівники нашого університету останні 2 роки отримують 10 % з усіх одержуваних Україною стипендій.

У зв'язку зі значним розширенням діяльності нашого вишу з німецькомовними університетами, Німецька академічна служба обмінів (ДААД), крім мовних лекторів, упродовж 4-х останніх років спрямовує до ЧНУ додаткового мовного асистента. Загальна кількість представників ДААД за період із 1998 року становить 14 осіб. Минулого року відновлено співпрацю з Австрійською академічною службою (ОАД), в рамках якої в нашому університеті працює австрійський лектор. За сприяння німецьких та австрійських лекторів на початку кожного навчального року зорганізовуємо безкоштовні курси німецької мови для викладачів і студентів усіх факультетів, причому, як для початківців, так і тих, хто володіє певним рівнем знання німецької мови. Додаткову інформацію можна почерпнути в міжнародному відділі або Центрі німецькомовних студій на початку кожного навчального року.

Викладачі, аспіранти та студенти Чернівецького національного університету – постійні учасники різноманітних програм академічних обмінів. Стипендіатами Програми імені Фулбрайта стало 10 працівників вишу. Спільно із представництвом програми Фулбрайта в Україні наприкінці березня 2014 року вперше на базі ЧНУ проведено річну звітну конференцію американських стипендіатів програми в Україні, в якій активну участь взяли й молоді науковці та студенти ЧНУ.

Протягом 3 останніх років на філологічному факультеті функціонує лекторат румунської мови. Румунський лектор проводить також безкоштовні мовні курси для наших студентів та викладачів. У жовтні 2016 року за фінансової підтримки Сучавського університету (орієнтовна сума 250 000 гривень) відкрито сучасний комп'ютерний клас для потреб лекторату.

Міжнародна діяльність ЧНУ привертає увагу іноземних фондів, представництв, організацій та окремих фахівців, які виявляють бажання працювати в ньому як на волонтерських засадах, так і офіційно працевлаштованими. Протягом останніх років в університеті постійно на різних факультетах викладали представники Корпусу Миру (8 викладачів), представники Австрійської академічної служби – (9), програми ім. Фулбрайта – (12). Співпраця за останньою минулого року особливо активізувалася.

Міжнародну діяльність університету забезпечують і партнерські відносини з посольствами Канади, Польщі, Чехії, Румунії, Австрії, Німеччини, Болгарії, Литви, Словаччини, США, Республіки Молдова та Ізраїлю в Україні, які сприяють розвитку міжнародної діяльності ЧНУ в освітній галузі, наближаючи її до європейського освітнього простору в рамках Болонського процесу.

3.6. Програми подвійного диплома

Договори щодо підготовки студентів ЧНУ за освітньо-кваліфікаційним рівнем «магістр» за навчальними програмами, що передбачають отримання подвійних дипломів, узгоджені та підписані впродовж минулого року. Йдеться про спільні програми підготовки фахівців у галузі економіки ЧНУ та університету ім. Миколаса Ромеріса (Вільнюс, Литва), із хімії – з Краківською політехнікою (Польща), україністики – Ягеллонським університетом (Польща), політології – університетом імені Марії Складовської-Кюрі (Люблін, Польща) та педагогіки й економіки – університетом м. Ченстохова (Польща). Ведуться переговори з інших спеціальностей.

3.7. Літні школи та культурні заходи

Міжнародна діяльність університету не обмежена освітньою чи науковою складовою. Представлена вона й у спортивній та культурній сферах, насамперед за участю наших студентів. Значну роль у цьому і надалі відіграють культурні заходи, зорганізовані у Чернівцях Центром німецькомовних студій за фінансової підтримки Гете-інституту в Києві. Спортивну галузь співробітництва підтримуємо здебільшого із Сучавським університетом. Це, насамперед, футбол і нинішнього року відбулися міні-турніри між ЧНУ, Сучавським та Бельцьким університетами. Навесні 2017 року плануємо 2 товариські зустрічі між студентськими збірними Чернівців та Сучави.

Традиційно у нашому університеті проводяться літні школи зі студентами Сучавського університету (Румунія) та зі польськими студентами Поморської педагогічної академії, Жешувського, Варшавського та Ягеллонського університетів, Краківської та Свентокшиської політехнік, Вищої державної східноєвропейської школи в м. Перемишлі.

Студенти та викладачі в рамках літньої школи в Сучавському університеті, Румунія

У середньому за рік працює 3-4 літні школи. Цього літа вперше в нашому університеті за підтримки посольства Норвегії в Україні проведено літню школу української та норвезької мов.

Уже 5 років ЧНУ входить до консорціуму університетів Молдови – Румунії – України.

м. Ясси (Румунія), 16 листопада 2016 р.

Наступне засідання консорціуму плануємо провести восени 2017 року в Чернівцях, оскільки наш університет головує.

Перспективними завданнями подальшої активізації міжнародної діяльності ЧНУ можна вважати:

- залучення за можливості всіх кафедр до міжнародної співпраці ЧНУ; в цьому контексті чекаємо на пропозиції відповідних кафедр та заступників деканів факультетів, директорів інститутів із міжнародної діяльності;
- подальша робота в напрямі погодження та підписання договорів із партнерами для запровадження подвійного диплома;
- розширення співробітництва університету за рахунок налагодження контактів із новими партнерами;
- пошук та залучення іноземних студентів на повний курс навчання в ЧНУ;
- збільшення участі ЧНУ у нових проектах програми «Еразмус+»;
- розробка та прийняття стратегії інтернаціоналізації нашого університету в майбутньому.

Розділ 4 КАДРИ

У Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича працює 2548 осіб.

Навчальний процес забезпечують 1316 викладачів, з них 151 доктор наук, професор, 788 кандидатів наук, доцентів. Усі науково-педагогічні працівники працюють на умовах строкових трудових договорів (контрактів). Викладачі з науковими ступенями та вченими званнями становлять 71 % професорсько-викладацького складу.

2 інститути та 12 факультетів складаються із 94 кафедр, 87 з яких – випускові. Доктори наук очолюють 70 кафедр, тобто 74 %.

В університеті працюють 4 лауреати державних премій, 48 викладачів і працівників мають почесні державні звання.

Середній вік викладачів становить 42 роки. 38 % професорсько-викладацького складу – це молодь до 35 років.

У 2016 році вчене звання професора присвоєно 4 особам, вчене звання доцента – 7.

Як сумісники в навчальному процесі задіяно ще 4 докторів наук, професорів та 30 кандидатів наук, доцентів.

У науково-дослідній частині ЧНУ працює 43 особи, з яких 1 доктор і 19 кандидатів наук.

Розділ 5 ДІЯЛЬНІСТЬ У ГУМАНІТАРНІЙ СФЕРІ

Діяльність університету у сфері гуманітаризації освіти здійснюється відповідно до Концепції гуманітарного розвитку України на період до 2020 року, де чітко окреслено «...розвиток провідних вищих навчальних закладів як сучасних наукових центрів гуманітарного спрямування». Більше того, 13 жовтня 2015 р. Президент України підписав Стратегію національно-патріотичного виховання дітей і молоді на 2016-2020 рр., де основними складовими визначено громадянсько-патріотичне, військово-патріотичне, духовно-моральне виховання.

Без сумніву, гуманітаризація – вкрай необхідний компонент професійної освіти, адже вона передбачає передусім залучення молодшої людини до гуманітарної культури людства. Гуманітаризація освіти ставить за мету як подолання одновимірності молодого фахівця, зумовленого професійною підготовкою, так і сприяння формуванню у нього основ гуманістичного світогляду. Звісно, без якісної професіоналізації не може бути сформований фахівець, професіонал своєї справи, проте саме гуманітаризація сприяє формуванню повноцінної особистості. Якщо професія допомагає людині функціонально включитися у соціум, у громадську діяльність з боку його навичок і вмінь, то через професію людина повинна вписатися у простір культури, освоїти її сенси і цінності. Отже, основне наше з вами завдання – надати допомогу випускникам у їхній адаптації до соціуму крізь призму професії. Більше того, третина з майже 10 тис. студентів університету денної форми навчання – це студенти педагогічних спеціальностей, тобто майбутні вчителі. За влучним висловом Отто фон Бісмарка, «...війни виграють не генерали, війни виграють шкільні учителі і парафіяльні священики...» Я вважаю, що коментарі, особливо в умовах сьогодення, зайві.

Знаковою подією в житті університету стало відкриття VIII навчального корпусу по вул. Рівненській, 14. У відкритті довгобуду взяли участь Міністр освіти і науки України Лілія Гриневич і випускник нашого університету, колишній Прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк. За вагомістю події Лілія Гриневич порівняла відкриття корпусу із військовим парадом, що відбувся у Києві в День Незалежності.

Більшу частину корпусу як подарунок до свого 25-річчя з нагоди відкриття одержав факультет педагогіки, психології та соціальної роботи. Тож вітаємо один із найбільших факультетів університету зі славним ювілеєм і бажаємо подальшого процвітання на благо рідного університету.

Кілька поверхів семиповерхової будівлі належать відділу комп'ютерних наук, який нарешті територіально об'єднався з Інститутом фізико-технічних і комп'ютерних наук, складовою частиною якої є відділ.

З нагоди Дня університету відкрито багатофункціональний спортмайданчик зі штучним покриттям на території студмістечка.

Активізація роботи зі студентами в цій сфері забезпечується роботою заступників директорів інститутів, деканів факультетів, діяльністю інституту старших кураторів курсів (кафедр). Ради кураторів академічних груп забезпечують проведення постійно діючого семінару-практикуму кураторів, що сприяє підвищенню ефективності навчально-виховного процесу. Зазначимо, що з 1 316 штатних викладачів 854 виконують обов'язки кураторів академічних груп (що становить майже 65 %).

Запроваджені кілька років тому методи діагностики дали певні результати з коригування роботи у гуртожитках студмістечка та налагодження тісної співпраці «гуртожиток–деканат» і надалі будуть використовуватися з метою моніторингу якості та ефективності організації навчально-виховного процесу в університеті.

Сподіваюся, що тісна співпраця ректорату, деканатів, кафедр, кураторів сприятиме підвищенню іміджу нашого університету в усіх напрямках роботи.

Деякі аспекти гуманітарно-виховної діяльності в університеті.

Основним напрямом загальноуніверситетських цінностей є і залишається **національно-патріотичний аспект** (іншими словами, громадянська позиція студентства), що особливо важливо в умовах продовження військових дій у зоні АТО. Зазначений чинник превалував під час університетських заходів, а саме: «Федьковичевих читань»; круглого столу з нагоди 145-річчя від дня народження Лесі Українки; 25-ї річниці студентської революції на граніті (першого успішного ненасильницького політичного протесту молодих активістів проти комуністичної влади в УРСР), що завершився переглядом документальної стрічки «16 днів. Революція на граніті»; проведеної конференції, присвяченої відзначенню 180-річчя від дня народження Сидора Воробкевича спільно із товариством «Просвіта»; літературної вітальні (зустрічі з поетами та прозаїками, випускниками ЧНУ) тощо. 22 січня з нагоди Дня соборності України відбулося пряме включення трьох навчальних закладів ЧНУ, Прикарпатського університету і Східноукраїнського університету імені Даля (нині розташований у Сєверодонецьку) на тему «Єднання заради незалежності». Досить потужно пройшли шевченківські дні, присвячені 202-й річниці від Дня народження

Тараса Шевченка та 170-річчю написання «Заповіту»: дискусійне ток-шоу із телевізійним включенням «Шевченко єднає» з Сєвєродонецька, Одеси та Чернівців; літературно-мистецький захід «Дух генія: Слово Боже в творчості Тараса Шевченка»; міжвузівський конкурс читців шевченківської поезії, в якому взяло участь понад 100 студентів. 26 квітня у Мармуровій залі з ініціативи студентського парламенту відбувся меморіальний захід із нагоди 30-річчя Чорнобильської катастрофи «Чорнобиль 3:0. На чий користь?», метою якого став аналіз уроків минулого та застереження від помилок у майбутньому.

Уже вдесяте університет проводить один із найпотужніших заходів національно-патріотичного спрямування – День вишиванки, започаткований факультетом історії, політології та міжнародних відносин у 2006 р. Це свято переросло в університетське, згодом – всеукраїнське, нині до його проведення долучилося понад 50 країн світу. Цьогоріч на території Резиденції студенти організували музичний флеш-моб (хореограф – заст. декана ФФКІЗЛ Олена Мороз), низку творів виконав студентський хор «Резонанс», під акомпанемент оркестру народних інструментів кафедри музики студенти і викладачі влаштували запальні танці та випустили у вирій український віночок. Цей захід транслювали не тільки канали місцевого телебачення, а й центральні. У дворику XIV корпусу студенти ФІПМВ посадили кущ калини, на юридичному факультеті студенти і викладачі долучилися до вишивання великого рушника. Завершити роботу заплановано до 20-річчя Конституції України і 5-річчя внесення Резиденції до Списку Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. Більше того, студентський парламент за підтримки адміністрації надіслав на адресу Президента України листа із клопотанням про затвердження Дня вишиванки як державного свята третього четверга травня. Завершилося свято переглядом фільму «Спадок нації» у вшент заповненій Мармуровій залі. Подібні акції гуртують студентську молодь, сприяють зміцненню її громадянської позиції, що надзвичайно актуально для українства, особливо в сучасних умовах.

26 листопада Україна молилася за жертви Голодомору та політичних репресій. «Фатальні жнива» 1932-1933 та згодом 1940-х років забрали найкращих українських господарів, від голодної смерті гинули цілими родинами.

Не менш вагомі досягнення наших мистецьких колективів.

Студентський хор «Резонанс» під керівництвом Ольги Чурікової-Кушнір став лауреатом першої премії міжнародного хорового конкурсу імені Музическу у румунському місті Ясси.

Університет посів перше місце серед навчальних закладів I-IV рівнів акредитації в обласному фестивалі юнацької творчості «Чисті роси».

24 листопада у палаці «Юність Буковини» традиційно відбувся конкурс авторської пісні. Участь у ньому взяли талановиті співаки та композитори з міста й області. Серед них – і наші студенти під орудою керівника вокальної студії Центру культури і дозвілля «Роси» Ірина Журавець.

Обов'язковою умовою для участі стало виконання двох авторських творів. Студенти та школярі краю порадували глядачів і високоповажне журі поп-музикою, рок-баладами, патріотичними композиціями та піснями про кохання. Після виступів конкурсантів журі оголосило результати.

Ми щиро вітаємо переможців та номінантів:

1. Студентку факультету педагогіки психології та соціальної роботи Миронюк Анастасію – зі здобуттям гран-прі.
2. Студента географічного факультету, учасника народного аматорського оркестру сучасної та інструментальної музики «Барви Карпат» Ткачука Євгенія – з 1-м місцем у конкурсі.
3. Студента Інституту ФТНК, учасника народного аматорського оркестру сучасної та інструментальної музики «Барви Карпат» і вокальної студії «Роси» Головача Івана – зі здобуттям 2-го місця.

Студентка факультету педагогіки, психології та соціальної роботи Христина Гавянець здобула III місце у традиційному XV загальноміському конкурсі «Студент року-2016 року».

Унікальний проект, присвячений творчості видатного чернівчанина, українського й американського композитора, професора музики Гамми Скупинського провели у Чернівцях: низка майстер-класів для студентів і викладачів кафедри музики, мистецькі дійства відбувалися у різні дні в Чернівецькому обласному меморіальному музеї Володимира Івасюка, Чернівецькій обласній філармонії та у палаці «Академічний». Ініціатор та організатор проекту – доцент кафедри музики Чернівецького національного університету Ірина Бойчук.

У листопаді 2016 року вся Україна з трепетом згадує та вшановує пам'ять видатного буковинця, народного артиста України, лауреата національної премії України імені Тараса Шевченка, «народного соловейка» Назарія Яремчука. Наукова бібліотека Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича представила виставку віршів, щоденників, інтерв'ю Назарія Яремчука, а також літературу про нього та його творчу діяльність. У Червоній залі Чернівецького національного університету ім. Юрія Федьковича відбулася лекція-спомин про легендарного студента цього ж таки ВНЗ, відомого у світі співака Назарія Яремчука, який свого часу навчався на географічному факультеті.

Основним здобутком цього року є те, що в університеті нарешті діє Центр культури і дозвілля студентів, працівники якого надають кваліфіковану професійну допомогу під час організації факультетських, університетських, міських та обласних заходів, готують студентів до заходів усіх рівнів. Сьогодні разом готуємося до циклу новорічно-різдвяних свят, які відбуватимуться в університеті.

Не менш важливим залишався **інтелектуально-духовний напрям**.

Студенти ФАБІДПМ перемогли з номінації «Фольк» у конкурсі молодих дизайнерів одягу «Альтернатива».

Вагомо, що 25 Міжнародний конкурс-огляд архітектурних проєктів, виконаних студентами архітектурних спеціальностей вищих навчальних закладів України, тривав в університеті впродовж майже тижня.

На конкурсі представлені роботи найпотужніших архітектурних шкіл України (Київська, Харківська, Львівська, Дніпропетровська, Полтавська та інші) і, звісно, молода Чернівецька – всього майже 400 проєктів.

Компетентне журі, очолюване народним архітектором Тамарою Панченко, високо оцінило молоду архітектурну школу ЧНУ. Сам факт проведення ювілейного конкурсу у стінах нашого ВНЗ засвідчив своєрідне визнання наймолодшого в університеті і в Україні факультету архітектури, будівництва і декоративно-прикладного мистецтва.

Усі чотирнадцять представлених архітектурних проєктів, виконані нашими студентами, отримали підтримку журі. У результаті: 7 дипломів – першого ступеня, 6 – другого і спеціальний приз «За національну ідею».

Дедалі більшої ваги набуває усвідомлення потреби у проведенні соціально-психологічної роботи та превентивного виховання, тим паче, що пільгових категорій студентів збільшилося. В університеті навчається 105 студентів із числа дітей-сиріт і позбавлених батьківського піклування, понад 300 студентів – інваліди 1-3 груп, інваліди по зору і слуху. Нині пільгові категорії поповнили 94 студенти, батьки яких – учасники АТО, 4 – учасники АТО та 62 – студенти із числа внутрішньо переміщених осіб. Звісно, всі вони перебувають під постійним контролем відділу з виховної роботи і гуманітарної освіти, деканатів і студентської профспілки. Відповідно до п. 4 Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо державної підтримки учасників бойових дій та їхніх дітей...» від 14.05.2015 р. для двох останніх категорій установлена пільга на безкоштовне проживання у гуртожитках.

Вагому роль продовжує відігравати **благодійна діяльність** з боку як студентів, так і викладачів. Університет узяв шефство над військовослужбовцями 28-ї окремої гвардійської механізованої бригади ЗСУ, де більш як рік служив доцент юридичного факультету Сергій Місевич. Так, у квітні у рамках акції «Христос Воскрес – Воскресла Україна» зібрано майже 25 тис. грн, чимало канцелярського приладдя, українських книжок для школярів Луганська та домашньої консервації.

З 10 – 25 грудня в рамках благодійної акції «Плече побратима» проводитиметься збір коштів на лікування двох важкопоранених буковинців-ветеранів АТО, які потребують коштовної та постійної допомоги: В'ячеслава Даскалюка (атрофія зорового нерва через важке поранення в шию та щелепу) та Юрія Ходана (вибухова травма, що призвела до втрати частини черепа), а також для закупівлі пічок-нагрівачів нашим землякам-воїнам з 80-ї бригади, які тепер виконують бойові завдання в районі Авдіївки.

З 2 листопада по 10 грудня студентський волонтерський рух «Крок назустріч» і профбюро студентів факультету математики й інформатики проводять благодійну акцію: «Святий Миколай спішить до кожної дитини». У рамках акції збираються іграшки, солодощі, дитяча література, канцелярське приладдя та благодійні внески.

У напрямі соціальної роботи вагома роль належить **студентським гуртожиткам**. Нині у гуртожитках студмістечка проживає більш як 4 200 тис. студентів (з яких 997 – понад санітарні норми, 6 студентських сімей, 1 з них – студентська сім'я учасника АТО, 15 осіб внутрішньо переміщених, 56 студентів-сиріт, 42 студенти, батьки яких – учасники бойових дій або осіб, що до них прирівнюються). Сподіваємося, що переселення у 8-й корпус факультету педагогіки, психології і соціальної роботи дещо зменшить напругу з ліжко-місцями. Та додалася інша – до середини листопада студенти проживали в умовах ремонтних робіт та повної антисанітарії, що викликало хвилю скарг та негативу студентів, їхніх батьків і навіть громадських активістів. Здавалося б, контингент студентів різко зменшився, а ліжко-місць у гуртожитках не вистачає. Якщо кілька років тому юристи, іноземці й економісти не могли заселити виділені їм місця, то нині вони потребують їх збільшення. В основному деканати відповідально ставляться до розгляду рапортів, які подає дирекція студмістечка на студентів-порушників правил внутрішнього розпорядку проживання у гуртожитках. Якщо у студмістечку проблем із харчуванням студентів немає (діють їдальні у 1 і 5 гуртожитках, то у навчальних корпусах вони наявні). Уже впродовж двох років не працює їдальня у 4 корпусі, де контингент студентів – понад 1000. Ми чуємо постійні нарікання від них. Фонд державного майна України тривалий час проводить відповідні конкурси на оренду приміщень. У разі відмови переможця від оренди конкурсна процедура починається знову і знову тривалий час.

Спільно з факультетом фізичної культури і здоров'я людини намагаємося працювати у напрямі **утвердження здорового способу життя** студентства. Звісно, досить негативно те, що на сьогодні фізкультура не знайшла свого відображення у навчальних планах, хоча студенти різних факультетів відзначаються своїми здобутками.

27 квітня на Театральній площі у Чернівцях за 100 днів до старту Олімпійських ігор у Ріо-де-Жанейро за ініціативи студентів-спортсменів, очолюваних нашим викладачем, заступником голови регіонального осередку Олімпійської академії України Ярославом Галаном, створена рекордна «Олімпійська листівка».

У травні відбулося закриття 67-ї Спартакіади університету. Окрім того, нерідко факультети за власні кошти закуповують призи для переможців, як, утім, і мистецьких конкурсів.

- 7 студентів здобули звання «Майстра спорту України»;
- 1 студент здобув звання «Майстер спорту України міжнародного класу»;
- 6-7 квітня проведені заходи до Міжнародного дня спорту та Всесвітнього дня здоров'я;
- 41 студент стали переможцями та призерами Чемпіонатів світу, Чемпіонатів та Кубків України з олімпійських видів спорту (легка атлетика, вільна боротьба, велосипедний спорт, фрістайл), та неолімпійських видів спорту (панкратіон, спортивні танці, пауерліфтинг, боротьба на поясах, боротьба КУРАШ).

У Коломиї з 1 по 3 грудня відбувся Чемпіонат України з класичного пауерліфтингу серед студентів вищих навчальних закладів, у якому також взяли участь студенти нашого університету. Переможцями та призерами на цих змаганнях стали:

1. Татарин Святослав – 1-ше місце у ваговій категорії до 74 кг (факультет фізичної культури та здоров'я людини, 3 курс);
2. Долгий Едгар – 2-ге місце у ваговій категорії до 59 кг (факультет архітектури, будівництва та декоративно-прикладного мистецтва, 4 курс);
3. Джіоева Тетяна – 2-ге місце, вагова категорія до 84 кг (факультет фізичної культури та здоров'я людини, 4 курс).

Тренер-представник команди – викладач факультету фізичної культури та здоров'я людини **Циба Юрій Григорович**.

Відповідно до нового Закону України «Про вищу освіту» значна увага приділяється **діяльності органів студентського самоврядування**. 12 травня головою студентського парламенту обрано студента ІФТІКН Євгенія Лезуна. Присмисно констатувати, що Президентом Національного студентського союзу Всеукраїнської молодіжної організації у вересні минулого року обраний студент ФІПМВ Юрій Темофійчук.

Студентський парламент тісно співпрацює й обмінюється досвідом зі студентським самоврядуванням інших ВНЗ. Так, наші студенти відвідали Прикарпатський університет, а представники Київського університету імені Грінченка – наш університет.

11 березня у студмістечку нарешті відбулося відкриття довгоочікуваного приміщення для роботи студентського медіацентру, робота якого розпочалася ще у вересні. Були презентовані й успішно працюють робочі зони: обладнання для запису радіопередач студентського радіо «StudeWave»; місце для проведення зборів редакції студентської газети «NewФормати» (єдиного офіційно зареєстрованого студентського періодичного видання у нашому місті), студія для монтажу відеоробіт студентського телебачення університету «ПРОФіне». Крім того, з'явилася реальна можливість роботи команди фотографів: профспілка студентів витратила майже 25 тис. грн на обладнання, а університет забезпечив необхідні ремонтні роботи. Зазначимо, що для реклами університету позитивно те, що продукція медіацентру досить оперативно поширюється у всіх соціальних мережах, і саме з них студенти черпають інформацію.

Продовжується успішна реалізація проекту студентського профкому «Центр кар'єри». 20 квітня у Мармуровій залі університету відбувся 4-й ярмарок вакансій. Це щорічний захід, який надає можливість компаніям знайти професіоналів і презентувати себе як роботодавця. Для кандидатів на посади (а це – студенти) зазначений захід – добра нагода знайти роботу у провідних компаніях. Цьогоріч на ярмарку були представлені близько 60 компаній, які шукали на роботу молодих і амбітних працівників. Захід відвідало понад 1000 студентів. Після торішнього ярмарку понад 100 студентів змогли працевлаштуватися.

У плані вдосконалення **туристичного напрямку** активізував діяльність історико-музейний комплекс, який надає екскурсійні послуги. З кожним роком зростає кількість екскурсантів. У 2016 р. університет відвідало майже 85 тис. екскурсантів, що майже на 15 тисяч більше, ніж минулого року, у тому числі майже на дві тисячі більше іноземців. Ми єдиний в Україні такий університет і один серед восьми у світі, який поєднує функції навчального закладу та наукової інституції, з одного боку, і об'єкта ЮНЕСКО – з іншого. Нам потрібно все робити задля того, щоб уміло використовувати цей бренд, тим більше, що цього року минуло 5 років від дня внесення Резиденції до Списку Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.

Нарешті встановлено довгоочікуваний термінал самообслуговування у приміщенні для охорони, який зняв напругу у плані готівкового розрахунку за екскурсії.

Звісно, вагому роль відіграють інноваційні підходи екскурсоводів, які усвідомили потребу в удосконаленні знання іноземних мов. Як результат, екскурсоводи проводять екскурсії англійською, французькою, російською і польською мовами. Наразі розглядається питання щодо німецької мови.

Вагому роль у гуманітаризації освіти відіграє напрям, який, як зазначалося, вирізняє наш університет серед інших – об'єкт ЮНЕСКО. Актуальним залишається створення кафедри ЮНЕСКО. Документи знову надіслані до Парижа. На жаль, нестабільна ситуація в Україні дещо гальмує цей процес.

Активізував роботу Центр управління об'єктом ЮНЕСКО. Так, 15 лютого відбулися П'яті главківські читання, присвячені 185-й річниці від дня народження Йозефа Главки, в яких узяли участь науковці, студенти, громадські діячі.

Під час засідань Національної комісії України у справах ЮНЕСКО, членами якої є Мельничук С.В. і Марусик Т.В., порушувалося питання щодо Резиденції, зокрема її подвійного підпорядкування (МОН і Мінкульту), що, без сумніву, значно ускладнює вирішення будь-яких питань, пов'язаних із її утриманням. Нерідко задають запитання: «А що дало вам ЮНЕСКО?» Одним із яскравих прикладів є допомога Д. Фірташа, спрямована безпосередньо на реставрацію даху Резиденції як об'єкта ЮНЕСКО. Досить прикро те, що півмільйона доларів, подарованих ним, поки що «застрягли» в Укрінбанку.

Як відомо, у Чернівцях діє осередок УНК ІКОМОС, колективним членом якого є університет і три індивідуальні члени – Мельничук С.В., Марусик Т.В., Коротун І.В. Приємно констатувати, що на звітно-виборних зборах УНК ІКОМОС, які нещодавно відбулися у Києві, Степан Васильович обраний віце-президентом УНК ІКОМОС.

23 листопада у Чернівцях проведено семінар «Досвід і перспективи управління об'єктами Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО та їх буферними (охоронними) зонами». Організатори семінару – Чернівецька міська рада, Одеська міська рада, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, Український національний комітет Міжнародної ради з питань пам'яток і визначних місць (ІКОМОС).

Кілька слів про Біблійний сад. Пригадуєте, що у 2013 р. відбулося закладання Біблійного саду. Напрацьована проектна документація, проте події в Україні загальмували процес. Наразі ми намагаємося його реанімувати.

Певні позитивні зрушення відбулися у царині **інформаційної діяльності і зв'язків зі ЗМІ**. Нині можна говорити про певне поліпшення роботи сайту, оперативність, якість інформаційного забезпечення. Звісно, це тільки перші кроки. Ректорат прийняв рішення щодо відновлення газети «Університетський вісник»

Розділ 6

ФІНАНСОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

Роль фінансування у функціонуванні та розвитку університету переоцінити важко. Від рівня фінансування університету залежить виконання його головних функцій – підготовка фахівців для різних галузей, науково-дослідна робота, гуманітарна освіта.

Головними пріоритетами планування та розподілу наявного фінансування є:

- забезпечення науково-педагогічних, педагогічних та інших категорій співробітників університету максимально можливими надбавками і доплатами до посадових окладів, що зумовлює рівень всієї заробітної плати;
- оснащення матеріально-технічної бази університету сучасним обладнанням, що безпосередньо впливає на рівень підготовки фахівців;
- створення належних умов навчання та проживання студентів.

Основними джерелами фінансування університету є кошти загального фонду держбюджету та власні надходження. Кошти загального фонду у 2016 році за всіма видами діяльності становлять 57 % усього обсягу надходжень.

За рахунок загального фонду Міністерство освіти і науки України виділило університету на 2016 рік фінансування в сумі 167 млн 409 тис. грн:

- основна діяльність «Підготовка кадрів вищими навчальними закладами III і IV рівнів акредитації та забезпечення діяльності їх баз практики» (по КПКВ 2201160) – 151 млн 807 тис. грн;

- наукова діяльність:

«Дослідження, наукові та науково-технічні розробки, виконання робіт за державними цільовими програмами та державним замовленням, підготовка наукових кадрів, фінансова підтримка преси, розвитку наукової інфраструктури, наукових об'єктів, що становлять національне надбання, забезпечення діяльності Державного фонду фундаментальних досліджень» (КПКВ 2201040) – 6 млн 972 тис. грн;

«Виконання зобов'язань України у сфері міжнародного науково-технічного співробітництва» (КПКВ 2201380) – 50 тис. грн;

- коледж «Підготовка кадрів вищими навчальними закладами I і II рівнів акредитації та забезпечення діяльності їх баз практики» (КПКВ 2201150) – 8 млн 580 тис. грн.

Спеціальний фонд у 2016 році склав 126 млн 601 тис. грн:

- основна діяльність КПКВ 2201160 – 122 млн 421 тис. грн,
- наукова діяльність КПКВ 2201040 – 241 тис. грн,
- коледж КПКВ 2201150 – 3 млн 939 тис. грн.

Спеціальний фонд основної діяльності формувався, в основному, за рахунок надходження коштів за навчання в університеті (96 млн 757 тис. грн), інших освітніх послуг (5 млн 825 тис. грн), господарської діяльності (11 млн 381 тис. грн), здавання майна в оренду (1 млн 657 тис. грн), інших джерел власних надходжень – благодійних внесків та грантів (5 млн 676 тис. грн), коштів на виконання окремих доручень (547 тис. грн).

Основна діяльність

2201160 Підготовка кадрів вищими навчальними закладами III і IV рівнів акредитації та забезпечення діяльності їх баз практики

Показники	Затверджено на рік за загальним фондом, тис. грн	% до обсягу фінансування	Затверджено на рік за спеціальним фондом, тис. грн	% до обсягу фінансування
1	2	3	4	5
Надходження коштів	151 807	100 %	122 421	100 %
Заробітна плата з нарахуваннями	88 624	58,4 %	73 014	59,7 %
Виплати студентам із числа дітей-сиріт та випускникам	2 633	1,7 %	0	0,0 %
Поточні витрати на утримання університету	6 743	4,4 %	28 422	23,2 %
Стипендія	53 807	35,5 %	618	0,5 %
Капітальні видатки	0	0,0 %	20 367	16,6 %

Коледж

2201150 Підготовка кадрів вищими навчальними закладами I і II рівнів акредитації та забезпечення діяльності їх баз практики

Показники	Затверджено на рік за загальним фондом, тис. грн	% до обсягу фінансування	Затверджено на рік за спеціальним фондом, тис. грн	% до обсягу фінансування
1	2	3	4	5
Надходження коштів	8 580	100 %	3 939	100 %
Заробітна плата з нарахуваннями	3 726	43,4 %	2 911	73,9 %
Виплати студентам із числа дітей-сиріт та випускникам	185	2,2 %	20	0,5 %
Поточні витрати на утримання університету	315	3,7 %	1 001	25,4 %
Стипендія	4 354	50,7 %	7	0,2 %
Капітальні видатки	0	0,0 %	0	0,0 %

Наука

2201040 Дослідження, наукові та науково-технічні розробки, виконання робіт за державними цільовими програмами та державним замовленням, підготовка наукових кадрів, фінансова підтримка преси, розвитку наукової інфраструктури, наукових об'єктів, що становлять національне надбання, забезпечення діяльності Державного фонду фундаментальних досліджень

Показники	Затверджено на рік за загальним фондом, тис. грн	% до обсягу фінансування	Затверджено на рік за спеціальним фондом, тис. грн	% до обсягу фінансування
1	2	3	4	5
Надходження коштів	6 972	100 %	241	100 %
Заробітна плата з нарахуваннями	5 779	82,9 %	145	60,4 %
Поточні витрати для виконання наукових тем	1 193	17,1 %	96	39,6 %

У порівнянні з початковим річним кошторисом у 2016 році фінансування загального фонду по КПКВ 2201160 в цілому збільшилось на 19 млн 333 тис. грн (в тому числі за рахунок приєднання БДФЕУ – 17 млн 396 тис. грн); по КПКВ 2201150 – на 444 тис. грн, по КПКВ 2201040 – на 716 тис. грн.

З початку нового навчального року додатково збільшено кількість ставок на 186,8 за загальним фондом основної діяльності КПКВ 2201160, у тому числі за рахунок БДФЕУ – 146,8 ставки. За загальним фондом коледжу додатково збільшено кількість ставок з 1 вересня 2016 року на 66,76, у тому числі за рахунок БДФЕУ – на 41,76 ставки.

Протягом року бухгалтерська служба університету забезпечувала своєчасне нарахування заробітної плати, стипендій, виплат студентам із числа дітей-сиріт, комунальних послуг та енергоносіїв. Не допускалась заборгованість у розрахунках із постачальниками та виконавцями робіт і послуг.

За звітний період наші фінансові можливості дали змогу виплачувати викладачам і науковцям доплати за науковий ступінь і вчене звання в розмірі 100 % від максимального граничного обсягу.

За рахунок власних надходжень університету 30 % викладацького складу отримують з вересня надбавки за високі досягнення у праці згідно з рейтинговими оцінками:

- 10 % викладачів – 15 % до посадового окладу,
- 10 % викладачів – 10 % до посадового окладу,
- 10 % викладачів – 5 % до посадового окладу.

Надбавки за складність і напруженість у роботі отримували:

- завідувачі кафедрами-професори; професори, які входять до 30 % списку рейтингу – 10 % посадового окладу,
- завідувачі кафедрами-доценти, завідувачі кафедрами-асистенти – 10 % посадового окладу,
- асистенти, які працюють в університеті менш як три роки – розміром 10 % посадового окладу,

- викладачі, які проводять заняття з магістрами англійською мовою в залежності від кількості навчальних годин – 5 %, 10 %, 15 % посадового окладу.

Крім того, надбавки за складність і напруженість у роботі та за високі досягнення у праці виплачувалися навчально-допоміжному персоналу, службі обслуговування навчального процесу, адміністративному персоналу, персоналу ботанічного саду, наукової бібліотеки, господарському й обслуговуючому персоналу, охороні.

З метою підвищення престижності праці відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України педагогічним працівникам (завідувачам лабораторій, методистам тощо) збережено надбавки в граничному розмірі 20 % до посадового окладу.

Продовжувалася виплата надбавки за особливі умови роботи працівникам бібліотеки у розмірі 35 % до посадового окладу.

Відповідно до Закону про Державний бюджет України у 2016 році мінімальна заробітна плата співробітникам університету підвищилась і з грудня становить 1600 гривень. Відбулося також суттєве підвищення розмірів посадових окладів інших тарифних розрядів: з 1 травня на 6,5 % та з 1 грудня 2016 року на 12,6 % відповідно до Постанов Кабінету Міністрів України.

Протягом 2016 року науково-педагогічним, педагогічним працівникам, бібліотекарям та музейним співробітникам університету виплачувалася матеріальна допомога на оздоровлення при наданні чергових відпусток (4 млн 59 тис. грн), а іншим працівникам – матеріальна допомога на поліпшення соціально-побутових умов (310 тис. грн).

За рахунок економії фонду заробітної плати виплачено співробітникам премій на суму 2 млн 121 тис. грн.

Виплати стимулюючого характеру застосовувалися до всіх категорій співробітників університету.

Відповідно до «Порядку використання коштів, передбачених на виплату стипендії» виплачено матеріальну допомогу та премії студентам, аспірантам, докторантам на суму 173 тис. грн. Також відповідно до Закону України «Про індексацію грошових доходів населення» у межах фінансових ресурсів виплачено 4 млн 313 тис. грн індексації стипендії.

Усі капітальні видатки здійснено за рахунок спеціального фонду основної діяльності:

- завершення будівництва навчального корпусу № 8 – 3 млн 155 тис. грн;
- будівництво бази навчальних практик студентів у с. Мигове – 460 тис. грн;
- придбання комп'ютерної, мультимедійної техніки, багатофункціональної повнокольорової системи друку, іншого обладнання для навчального процесу та госпдіяльності на суму 1 млн. 464 тис. грн, у тому числі за рахунок спадщини пані Ленківської – 835 тис. грн;
- поповнення бібліотечного фонду на суму 200 тис. грн;
- капітальний ремонт спортивного майданчика та спортивної зали на суму 2 млн 692 тис. грн;
- капітальний ремонт зовнішніх мереж водопостачання та благоустрій території навчального корпусу № 9 на суму 1 млн 359 тис. грн;
- ремонтно-реставраційні роботи дахів комплексу споруд Резиденції на суму 8 млн 59 тис. грн.

Тільки високий рівень управлінських рішень, обліку та фінансового менеджменту дав змогу досягти такого рівня показників.

Розділ 7 ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

У 2016 році у ЧНУ виконано робіт на загальну суму 9,12 млн грн.

2,24 млн грн використано господарським способом:

- проведені необхідні ремонтні роботи електричних та водопровідних мереж, систем центрального опалення, відремонтовано частково дахи, вікна в навчальних корпусах та гуртожитках;
- ремонтно-експлуатаційною службою відремонтовані в різних корпусах 58 аудиторій та різних приміщень на кафедрах. Крім цього, відремонтовано в різних корпусах значну кількість коридорів, сходових кліток, санвузлів, меблів, парт, стільців.

Ремонтною службою студмістечка відремонтовані місця загального користування та інженерні мережі в гуртожитках.

6,88 млн грн використано підрядним способом:

- підготовлено котельне господарство до роботи в осінньо-зимовий період 2016-2017 рр. Вартість робіт – 602,83 тис. грн;
- ремонт огорожі ботанічного саду – 169,09 тис. грн;
- ремонт пральних кімнат та душових студмістечка – 577,66 тис. грн;
- ремонт приміщень корпусу № 16 (ФОК) – 1,360 млн грн;
- капітальний ремонт із переплануванням гуртожитку № 1 – 1,301 млн грн;
- заміна вікон корпусу № 8-А – 81,19 тис. грн;
- ремонт зовнішніх водопровідних мереж по вул. Сторожинецькій, 101 – 199,29 тис. грн;
- будівництво спортивного майданчика студмістечка – 1,330 млн грн;
- гідрохімічне очищення систем опалення навчальних корпусів і гуртожитків – 343,352 тис. грн;
- ремонт навчального корпусу № 15 - 198,5 тис. грн;
- ремонт аудиторії № 53 корпусу № 4 – 196,85 тис. грн;
- будівництво бази навчальних та виробничих практик у с. Мигове – 460,0 тис. грн;
- завершено будівництво та введено в експлуатацію навчально-лабораторний корпус по вул. Рівненській, 14 – 3,1 млн грн.

У 2016 році виконувалися роботи на об'єктах, що передбачалися планом фінансування, але значно ліпше, ніж у 2015 році.

У 2016 році матеріали для проведення робіт, комплектуючі, миючі засоби були придбані вчасно і в достатній кількості, затримок в оплаті рахунків казначейством не було. Ці фактори сприяють вчасному виконанню робіт та освоєнню коштів на об'єктах університету.

Розділ 8

ОСОБИСТА РОБОТА РЕКТОРА

Особиста робота ректора у 2016 р.:

1. Загальне керівництво університетом, його структурними підрозділами, забезпечення необхідних умов для роботи членів трудового колективу, реалізація державної політики в галузі освіти і науки.
2. Керівництво протягом 9 місяців комісією з реорганізації Буковинського державного фінансово-економічного університету шляхом його приєднання до Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича та забезпечення успішного завершення роботи комісії.
3. Забезпечення успішного завершення будівництва та здавання в експлуатацію нового навчального 6-поверхового корпусу університету, площею 11000 кв.м, що становить приблизно 10 % від загальних навчальних площ.
4. Участь у роботі над новою редакцією Статуту університету, супровід складного процесу погодження та затвердження нової редакції статуту Міністерством освіти і науки України, а також її реєстрації.
5. Забезпечення роботи приймальної комісії ЧНУ як голови комісії. Безпосередня робота з Міністерством освіти і науки України в отриманні та перерозподілі місць державного замовлення.
6. Керівництво ученою радою університету та спецрадою із захисту кандидатських і докторських дисертацій із присвоєнням відповідних ступенів у галузі фізико-математичних наук.
7. Забезпечення належної кадрової політики в університеті шляхом організації конкурсних процедур і дотримання положень законодавства під час прийняття на роботу працівників.
8. Забезпечення належного фінансового стану університету, в тому числі вчасної виплати зарплати та стипендії.
9. Сприяння у відкритті нових напрямів і спеціальностей в університеті та забезпечення їх своєчасної акредитації.
10. Забезпечення прозорості всіх фінансових витрат, кадрових призначень та всіх процесів, які викликали зацікавленість у членів колективу.
11. Популяризація університету в ЗМІ, на різних громадських заходах, представництво університету в органах державної влади та місцевого самоврядування.
12. Розвиток різних напрямів міжнародної співпраці ЧНУ, сприяння і підвищення його міжнародного авторитету. Участь у роботі консорціумів, членом яких є університет, розвиток співпраці з університетами зарубіжних країн. Співпраця з міжнародними організаціями та фондами, дипломатичними представництвами зарубіжних країн в Україні, дипломатичними представництвами України у зарубіжних країнах.
13. Участь протягом року в роботі Державної акредитаційної комісії.

Розділ 9

ЗАВДАННЯ ЧНУ НА КАЛЕНДАРНИЙ РІК ДЛЯ ДОСЯГНЕННЯ СТРАТЕГІЧНИХ ЦІЛЕЙ

У сфері наукової діяльності:

- розробка та затвердження «Програми діяльності для забезпечення здобуття університетом статусу дослідницького університету»;
- забезпечення проривного розвитку принаймні у певних галузях знань за моделлю поєднання освіти, науки й інновацій;
- сприяння інтеграції університету у світовий освітньо-науковий простір;
- одержання визначних наукових здобутків;
- залучення всіх інститутів та факультетів університету до виборювання статусу дослідницького університету;
- підготовка та видання монографій професорсько-викладацького складу університету провідними видавництвами світу;
- робота, спрямована на зростання показників ефективності наукової роботи, зокрема індексу Гірша;
- проведення наукових конференцій на базі університету із залученням міжнародних учасників з подальшим виданням праць провідними видавництвами світу;
- максимальна участь професорсько-викладацького складу університету в міжнародних проектах, що повинно стати індикатором ефективності діяльності викладачів, науковців, кафедр, факультетів, інститутів та університету в цілому;
- публікація результатів наукових досліджень переважно у рейтингових виданнях;
- завершення роботи зі створення наукових профілів професорсько-викладацького складу кафедр;
- збільшення практики проведення госпдоговірних робіт;
- підтримка наявних наукових шкіл університету шляхом створення належних умов праці, матеріально-технічного забезпечення дослідних процесів (за наявної фінансової можливості), організаційного сприяння участі колективів наукових шкіл у міжнародних проектах та проведення досліджень в університетах-партнерах;
- максимальне організаційне, методичне та технічне сприяння виникненню нових наукових шкіл в університеті.

В освітній сфері:

- підвищення якості роботи та урізноманітнення заходів (в тому числі агітаційних) із майбутніми абітурієнтами для вибору університету як майбутнього місця навчання;
- оголошення набору тільки на ті спеціальності, де прогнозовано набереться повноцінна академічна група (насамперед це стосується бакалаврів повного терміну заочної форми навчання).
- залучення до навчання в університеті іноземних студентів;
- створення англomовної веб-сторінки університету як інструмента виконання вищенаведеного завдання;
- аналіз кафедрями університету наявної тестової бази для вступного випробування до магістратури; удосконалення її та максимальна апробація на випускниках-бакалаврах.
- розробка навчальних програм на спеціальність «Середня освіта» за 15-ма спеціалізаціями (біологія, хімія, географія, математика тощо); вивчення досвіду забезпечення спеціальності «Середня освіта» в провідних педагогічних вузах України; розробка загального підходу для всіх спеціалізацій із врахуванням педагогічної та психологічної складових у навчальних планах;
- забезпечення кафедрами оптимального розподілу годин на аудиторну та індивідуальну складові, з максимальним використанням електронних розробок курсів, з метою зменшення педагогічного навантаження на викладача відповідно до положень Закону України «Про вищу освіту»;
- отримання коледжем ЧНУ ліцензії на підготовку фахівців ступеня бакалавра.

У гуманітарній сфері:

- формування у студентів рис патріота України та патріота ЧНУ;
- продовження діяльності як центру із формування культурного та духовного простору Буковини;
- формування світогляду сучасного студента з використанням історичного та культурного надбання рідного краю;
- популяризація серед студентів ансамблю будівель резиденції ЧНУ як об'єкта ЮНЕСКО;
- сприяння та організація заходів, пов'язаних із роботою зі студентами-сиротами, учасниками АТО, дітьми

учасників АТО, людьми з обмеженими можливостями, а також із абітурієнтами цих категорій;
- вивчення можливості створення для цих цілей волонтерських служб із числа студентів ЧНУ.

У фінансово-господарській сфері:

- дотримання фінансової дисципліни та прозорості у використанні коштів університету;
- максимальне поліпшення інфраструктури університету відповідно до фінансових можливостей.